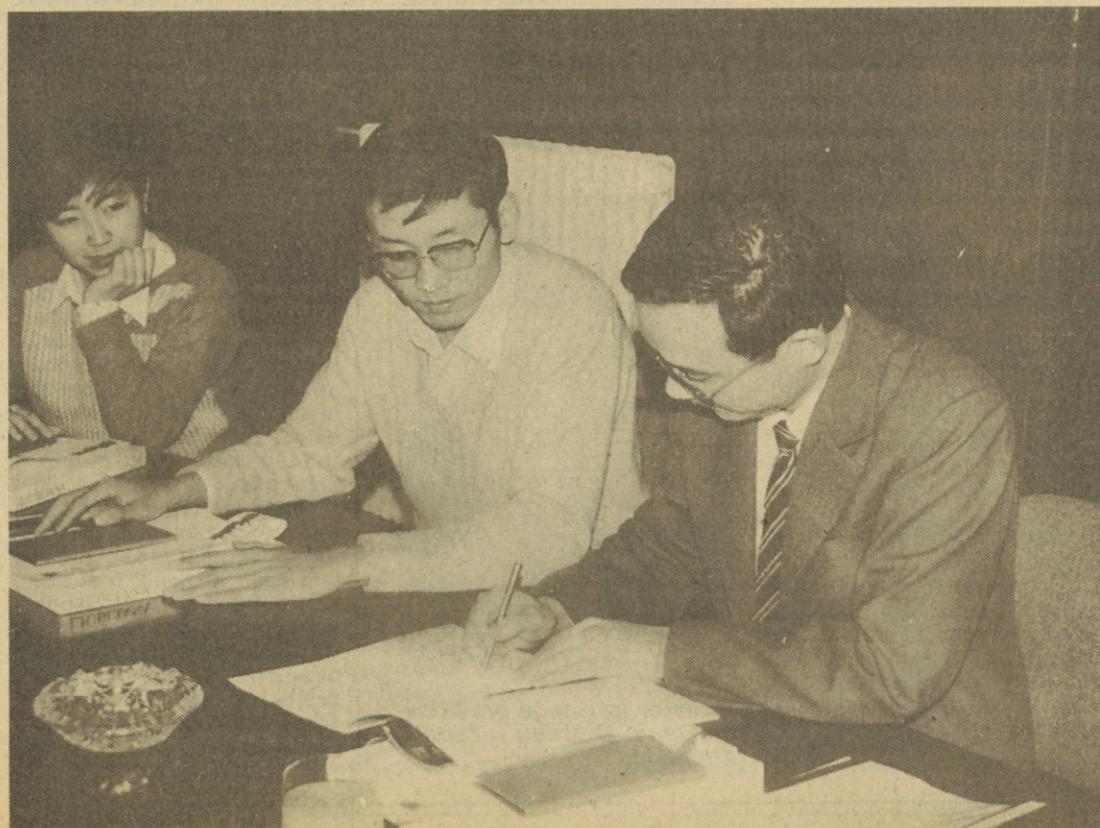
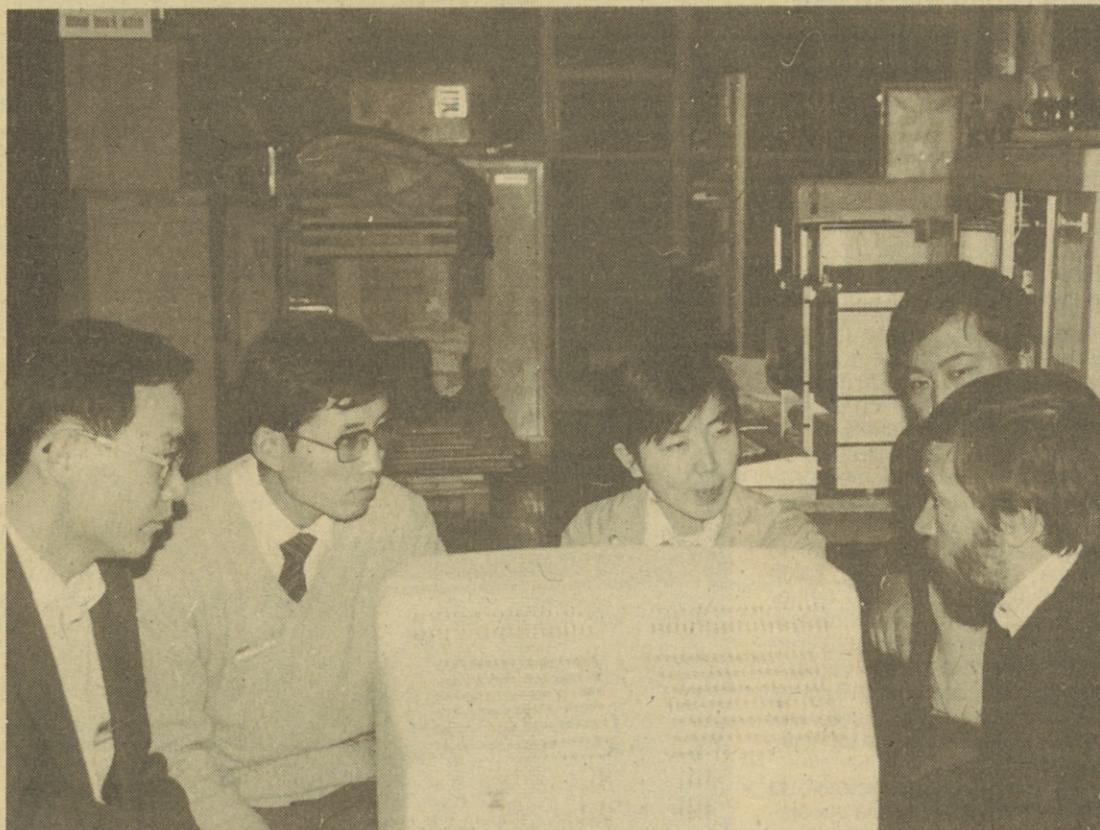

Iskra

火花公司

Projekt Peking

S prevzemom in izvedbo projekta avtomatizacije mestnega prometa v centru Pekinga, si je delovna organizacija Avtomatika na tem programu pridobila izredno pomembno referenco tujega tržišča. Poleg izvozno že uveljavljenih programov avtomatizacije železniškega prometa, energetike, energetske elektronike in drugih, predstavlja omenjeni projekt še en korak bliže k ciljnim, razvojno-programskim usmeritvam ne samo delovne organizacije, temveč Iskre kot celote, in sicer; da v proizvodne in izvozne programe uvrstimo čimveč dosežkov, ki so plod lastnega razvoja.

Urejanje mestnega prometa ima v delovni organizaciji Avtomatika že častitljivo tradicijo. Z gradnjo naprav in kasneje sistemov za avtomatizacijo železniškega prometa, se je vzporedno gradila tudi avtomatizacija cestnega prometa. V obdobju 1955—60 je bila na progi Ljubljana—Kamnik vgrajena prva avtomatska naprava za zavarovanje cestnih prehodov, razvite so bile prve semaforne naprave v Jugoslaviji, s katerimi smo opremili križišča v Ljubljani. Sledilo je obdobje izgradnje avtocest, povečane gostote prometa v mestih, izgradnje in opremljanja cestnih predorov in seveda s tem povezanih zahtev po novih, sodobnih tehnologijah.

Danes delovna organizacija Avtomatika lahko ponudi tudi najzahtevnejšemu kupcu projektno rešitev v organizaciji cestnega prometa z ustreznim računalniško vodenim in modularno zasnovanim upravno-nadzornim sistemom.

Priprave za dan Iskre in borca v teku

Letos bomo praznovali svoj dan na Soriški planini

»Tradicijo dneva Iskre in dneva borca moramo vsekakor ohraniti in prav je, da bomo letos ta dan proslavili na Soriški planini v okviru in organizaciji naše delovne organizacije Elektromotorji iz Železnikov,« je dejal na prvi seji odbora za proslavo dneva Iskre — dneva borca predsednik PO SOZD Iskra Franc Šifkovič.

Čeprav je časa do proslave še skoraj pol leta je prav, da so se priprave nanjo začele sorazmerno zgodaj in pravočasno. Tako je bilo na prvi seji odbora za proslavo dneva Iskre — dneva borca konstituiran odbor za proslavo in je bil na predlog predsednika KOS Avgušтина Čiuhe za predsednika KO izvoljen Franc Šifkovič, ki je pooblastil za izvajanje nalog v njegovi odsotnosti svetovalec poslovodnega odbora Toneta Koviča. Za predsedujočega odbora pri prireditelju letošnjega dneva pa je bil izbran direktor delovne organizacije Elektromotorji iz Železnikov Tone Rakovec.

Na prvi seji so dokončno potrdili tudi lokacijo prireditve, ki bo na Soriški planini, pri čemer so ugotovili, da sta na tej lokaciji že zagotovljeni elektrika in voda, medtem ko je organizator iz Železnikov tudi že uredil na Soriški planini parkirišča ter tako z že vloženo staro milijardo dinarjev 70% uredil bodoči prireditveni prostor.

Tudi datum prireditve je že natančno določen; dan Iskre in borca bo letos v soboto, 2. julija.

Na seji so sprejeli tudi predlog za oblikovanje štirih komisij in sicer komisijo za program, vsebino prireditve in protokol, komisijo za prehrano in paket, komisijo za promet in varnost ter finančno komisijo.

Lani je prijetno vzdušje na dnevu Iskre ob Sori »popestril« tudi dež.

Glede letošnjega paketa so se dogovorili, da naj bo osnovna hrana golaž s kruhom. Predlagali so tudi že prvo vsebino paketa, ki naj bi vseboval lončeno posodo, žličo, platneno planšarsko torbo in steklenico vina (ali tudi soka).

Dogovorili so se tudi, da naj bi cena paketa z golažem in kruhom ne preseгла 10.000 dinarjev na osebo, pri čemer bo seveda potrebno stroške paketa z golažem in kruhom pokriti z lastnim prispevkom udeležencev in prispevkov delovnih organizacij. Udeleženci so menili, da se bo letošnjega slavlja na Soriški planini po njihovi oceni udeležilo kakih 12.000 udeležencev, pri čemer naj bi pustili tudi nekaj možnosti za korekturo navzgor po 15. maju. Predvsem pa je pri tem pomembno, da naj bi do 15. maja vse sindikalne organizacije v Iskri poskušale določiti čim točnejšo udeležbo.

Ob koncu so tudi ugotovili, da naj programska komisija upošteva dejstvo, da bo letos to pot prireditev na planini in gre torej tudi delno za planinsko prireditev, povezano s praznikom Iskre in dneva borca.

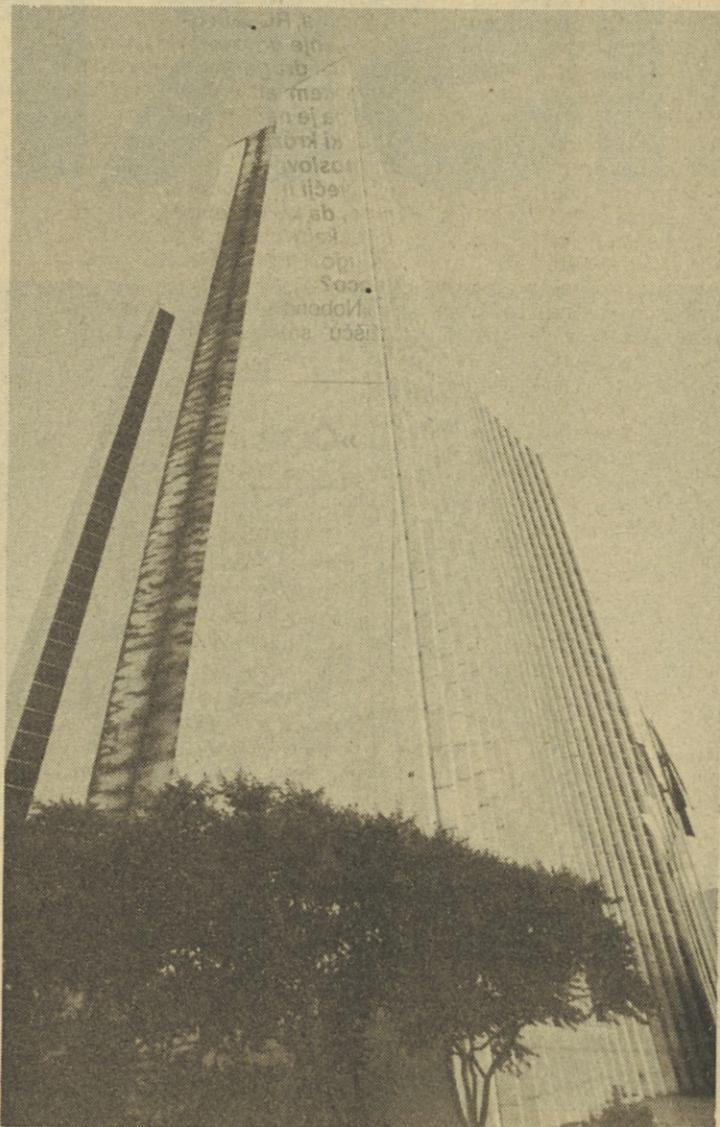
Ob koncu velja še zapisati, da je prometna povezava s Soriško planino mogoča iz treh smeri in, da bo možen dostop na prireditveni prostor le z avtobusi in osebnimi vozili, ker so najbližje železniške postaje sorazmerno oddaljene od Soriške planine in bo zato imela komisija za promet precej dela in odgovornosti, da bo strokovno uredila promet in z ustreznimi ukrepi zagotovila njegovo varnost in dostop na Soriško planino.

V petek, 22. 1. pa se je odbor že sestel v Železnikih s prireditelji letošnjega dneva borca in Iskre, na katerem so imenovali predsednike komisij in njihove člane ter se dogovorili, da bodo do prihodnjega sestanka, ki bo sredi februarja v Železnikih, že pripravili vse potrebno za urbanizacijo prostora na Soriški planini, slogan, oz. geslo prireditve in tudi celotno podobo letošnjega dneva Iskre in borca.

D. Ž.

Iskra Commerce

Iskra v Zagrebu

Pogovor z Zvonkom Ključarićem

Direktor Iskrinega predstavništva v Zagrebu Zvonko Ključarić.

»Žal je že tako, da nekateri posamezniki še vedno niso doumeli, da so minili lepi in lagodni časi, ko je lahko Iskra brez večjih težav prodala vse svoje izdelke. To je mimo, takratne rezultate pa lahko dosežemo zdaj le z mnogo bolj sistematičnim in prizadevnim delom. To je edina pot in v Iskri zagrebški filijali je ne mislimo zapustiti, tišči pa, ki razmišljajo drugače, bodo pač morali zamenjati okolje. Vso pozornost smo v zadnjem času namenili tudi posodobitvi informacijskega sistema, seveda z namenom, da bi hitreje in lažje komunicirali s tržiščem ter pospešili pretok informacij med tržiščem in Iskrino proizvodnjo in obratno.«

To so besede direktorja Iskrinega predstavništva v Zagrebu Zvonka Ključarića. Za pogovor z njim smo se odločili predvsem iz dveh razlogov — magister Ključarić je prišel v Iskro pred dobrim letom dni in ga želimo našim bralcem tudi predstaviti, Zagreb kot glavno mesto sosednje Hrvaške pa je približno tako veliko kot sta skupaj Maribor in Ljubljana, hkrati pa je tudi eno največjih, če ne kar največje jugoslovansko industrijsko središče. Da bi tudi Zagreb podrobneje predstavili, objavljamo posebej nekaj njegovih statističnih podatkov. Pri zbiranju nam je priskočil na pomoč Zavod za Statistiko Centra za ekonomski razvoj mesta Zagreba.

Direktorja predstavništva Iskre Commerce Zvonka Ključarića smo najprej zaprosili, da nam na kratko predstavi Iskro in njene delavce v Zagrebu.

»V samem predstavništvu je 25 zaposlenih. Potem sta v Zagrebu še dve naši industrijski prodajalni z 20 ljudmi, v skladišču v bližnjem Dugem selu pa jih je 10. Potem je tu še močan Iskrin servis s približno

50 zaposlenimi, v tej hiši, v kateri je naše predstavništvo, pa je tudi Iskrin Biro za avtomatizacijo železnic. V Zagrebu ima močno predstavništvo tudi Iskra Delta s približno 140 ljudmi, žal pa ugotavljam, da ne sodelujemo. Kdaj pa kdaj se slišimo le po telefonu, si izmenjamo kakšno informacijo, čeprav oboji nastopamo pri istih kupcih...«

Pred nedavnim je bil v Delu izredno zanimiv članek o tem, da prebivalci Zagreba radi sežejo po slovenskih izdelkih. Je torej tudi Iskra na dobrem glasu v hrvatskem glavnem mestu?

»Iskra je v Zagrebu spoštovano ime. V preteklosti se je na tem tržišču dokazovala s kakovostjo in dobavnimi roki, v zadnjem obdobju pa imamo nekaj več težav, ki pa so posledica splošnega položaja v gospodarstvu. Pomanjkanje blaga občutimo morda bolj le na širokopotrošnem področju.«

Zvonko Ključarić

Rodil se je leta 1942 v Zagrebu. Končal je srednjo ekonomsko šolo in ekonomsko fakulteto v Zagrebu. Od skupno nekaj nad 20 let delovne dobe je kar 15 let na vodilnih mestih — od pripravnika, samostojnega komercialista, vodje oddelka, vodje predstavništva in direktorja sektorja marketinga do direktorja delovne organizacije. Med delom je uspešno končal tudi podiplomski študij na zagrebški ekonomski fakulteti na marketinški usmeritvi.

Zvonko Ključarić je prišel v Iskro pred dobrim letom dni.

Zagreb, center Iskrine konkurence — Nikole Tesle, Rada Končarja, RIZ-a in drugih, je zato za trženje gotovo bolj zahtevno kot so druga večja mesta na Hrvaškem ali v Jugoslaviji. Pri tem pa je nadvse zanimiva krilatica, ki kroži npr. med ameriški poslovneži, češ, če ste res »največji in najboljši« ne omenjajte, da konkurenca sploh obstaja, kajti delate ji nepotrebno uslugo. No, kako je s to konkurenco?

»Nobena skrivnost ni, da se na tržišču srečujemo z vse hujšo

trgovski hiši zaposlenih, kakšni so njihovi osebni dohodki kakšen je skupni prihodek in kakšna akumulacija firme in še bi lahko našteval. Le tako lahko dobimo sliko neke delovne organizacije, njeno ekonomsko moč, tako da lahko v vsakem trenutku vidimo, s kakšnim poslovnim partnerjem delamo.»

Ko bova končala tale razgovor, imate že napovedan sestanek z glavnim direktorjem Petrom Kobalom. Bi povedali, kako zagrebška filiala Iskre Commer-

ni bilo dobro obdelano, časi pa so se spremenili in ni mogoče več živeti od minulega dela.«

Zdaj pa k poslovanju predstavništva, k lanskoletnim številkam!

»Vas zanimajo samo podatki o poslovanju Iskre Commerce na območju zagrebške filiale ali celotne Iskre?«

Kar oboji!

»Za IC imamo že dokončne podatke za vse leto, za celotno Iskro pa končne za enajst mesecev. Naše predstavništvo je lanskoletni plan uresničila 97%, in sicer v višini 6,5 milijard dinarjev. Smo torej pod planom, čeprav smo v novembru in decembru dobro poslovali in akcijski program IC preseglji za 5%.

Medtem pa je celotna Iskra na območju naše filiale že novembra preseгла lanskoletni plan; realizacija je znašala približno 32 milijard dinarjev. Do konca leta se je ta številka povzpela že na dobrih 35 milijard dinarjev, kot rečeno pa ni dokončno. V enajstih mesecih je najboljši rezultate dosegla Telematika, saj je letni plan uresničila 146%, sledijo ji ERO s 131%, Avtomatika 124%, širokopotrošni program 117%, Avtoelektrika 104%, plana pa niso dosegle Elementi, Kibernetika, Zmaj, Kondenzatorji in Elektrozveze. Ta slednja DO je realizirala le četrtino letnega načrta.«

Spregovorila sva že o zaprtosti tega tržišča na področju javne telefonije. Kateri pa so bili tisti tako tržno uspešni izdelki Telematike?

»Kljub konkurenci ima Iskra v Zagrebu in okolici še vedno primat na področju hišne telefonije.«

Zdaj pa k letošnjemu letu. Kakšen je plan filiale?

»Zaradi znanih stvari imamo, tako kot mnogi, plan samo za prvo četrtletje. V januarju bomo morali prodati za 430, v februarju za 872 in v marcu za 906 milijonov dinarjev. Naj takoj povem, da je januarja prodaja dobro stekla, zlasti preko regionalnega skladišča, mnogo slabše pa preko maloprodajne mreže, odnosno preko obeh naših prodajal. Do danes, do 22. januarja smo preko tega kanala uresničili le polovico januarskega načrta.«

Kje pa so vzroki za to?

»Mislim, da sta osnovna dva: prvič so bile to letne inventure, ki so ponekod trajale tudi teden dni, na drugo mesto pa naj postavim vse bolj opazno zmanjševanje kupne moči.«

Bi morda še s čim označili začetek tega leta v zagrebški filiali?

»Trenutno sta v ospredju dve stvari: sklepanje pogodb z večjimi zagrebškimi tržnimi hišami in pa izterjava zapadlih dolgog tako za Iskrine proizvodne organizacije kot za Iskro Commerce. Znano je, da so kupci na območju našega predstavništva dobri plačniki, toda tudi oni imajo velikanske probleme z izterjavami v drugih republikah.«

Lado Drobež

»Osebna izkaznica« Zagreba

Na Zavodu za statistiko Centra za ekonomski razvoj Zagreba so nam postregli s številnimi podatki, med njimi pa smo izbrali naslednje: Sredi lanskega leta je imelo mesto 925.000 prebivalcev, vsako leto pa se to število poveča približno za 8.500. Zaposlenih je kar 420.000 Zagrebčanov, kar je 6,1% vseh zaposlenih v Jugoslaviji in 26% v republici Hrvatski. Teh dobrih 6% zaposlenih ustvari kar 12,7% celotne jugoslovanske akumulacije. Impozanten je podatek, da ima kar 51.000 zaposlenih v Zagrebu visokošolsko izobrazbo...

V industriji dela nekaj nad 123.000 Zagrebčanov, od tega skoraj četrtina v proizvodnji električnih strojev in aparatov.

Vsekakor je Zagreb med največjimi trgovskimi, šolskimi, kulturnimi in športnimi središči, na kar opozarjajo tudi tile podatki: Zagrebško vseučilišče datira iz leta 1669, zdaj pa je v mestu kar 23 fakultet s 7000 študenti. V Zagrebu je 276 bibliotek z nad 6 milijoni knjigami. Mesto se ponaša tudi z desetimi gledališči ter 60 muzeji, galerijami in javnimi zbirkami.

Naj končamo z bolj turističnim, oz. poslovnim podatkom: v Zagrebu je 18 hotelov, gostinskih objektov pa je kar 1750.

konkurenco. Tudi tam, kjer smo bili doslej monopolisti, npr. na področju relejne tehnike, nam skuša konkurenca zmanjšati naš delež, poglavje zase pa je zapiranje tržišča, kar je recimo na Hrvaškem izrazito predvsem na področju javne telefonije. Kljub podpori proizvajalca central Nikoli Tesli in določenim pritiskom, sem prepričan, da bi z vztrajnim delom uspeli tudi z javnimi telefonskimi centralami. Za to pa bi potrebovali šolan in prodoren kader.«

Iskra Commerce je v Zagrebu podpisala samoupravne sporazume o trženju Iskrinih izdelkov kar z enajstimi večjimi trgovskimi hišami. Kako poteka ta del prodaje?

»Najbolje bo, če odgovorim kar s temeljnim podatkom: zagrebška Nama je imela pred dvema letoma kar 48% lastnih finančnih sredstev, zdaj pa je njen delež padel že na vsega 8%. Podobno je z drugimi »sasovci«. Omenil sem že, da smo vso pozornost v filiali namenili informacijskemu sistemu, med številnimi podatki pa zbiramo tudi takšne kot npr., koliko je v neki

ce sodeluje z Iskrinimi proizvodnimi organizacijami?

»Poudaril bi rad, da še pri nobeni Iskrini delovni ali temeljni organizaciji nisem občutil kakšne zadržanosti do sodelovanja z našim predstavništvom. Mnogo bolj si želimo le izmenjave podatkov, zlasti pretoka informacij s tržišča do proizvodnje in nazaj do nas. Prepričan sem, da podatki o položaju na tržišču lahko mnogo koristijo proizvodnji, obenem pa sem tudi prepričan, da bodo v teh težkih časih preživele samo tiste delovne organizacije, ki so sposobne in ki si bodo znale izboriti svoj status na tržišču.«

Še nekaj vprašanj imamo pripravljenih. Najprej o kadrih. Menite, da je Iskrino predstavništvo v Zagrebu kadrovska dovolj močno?

»V zadnjem času smo filialo precej pomladili, vsi pa bomo morali delati še boljše, kajti prejšnja leta je Iskra v Zagrebu uresničevala prodajne načrte kljub temu, da tržišče

Avtomatizacija mestnega prometa v središču Pekinga

S predstavitev članov Izvršnega sveta skupščine mesta Ljubljana, je v pričetku preteklega leta delovna organizacija Avtomatika zaključila prvi večji projekt iz programa sistemov za avtomatizacijo mestnega prometa. Projekt je obsegal izgradnjo centra na Trdinovi in priključitev sedmih prometnih con oz. 80 križišč, o čemer smo v Iskrinem glasilu obširno poročali. Prav v tem obdobju pa je bil v fazi izvajanja že drugi projekt — avtomatizacija mestnega prometa v centru Pekinga. V zasnovi obsežen in zahteven je istočasno predstavljal tudi prvo sistemsko referenco programa avtomatizacije cestnega prometa na tujem trgu.

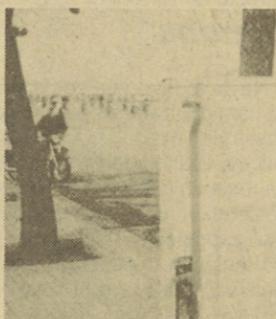
Specializirani sejem transporta — KANTUM 1983

Avtomatika se je prvič predstavila s semaforiziranimi napravami oz. sistemi v družbi s svetovno znanimi proizvajalkami tovrstne opreme iz Japonske, Amerike, Švedske in Anglije prav na omenjenem sejmu. Iskrina predstavitev je vzbudila med kitajskimi strokovnjaki zanimanje, ki se je preko beograjskega Inštituta za bezbednost (le-ta je sodeloval tudi pri analizah drugih Iskrinih projektov na Kitajskem), že v naslednjem letu konkretiziralo v dogovorih za prevzem projekta. Koncem istega leta je bila pogodba podpisana.

Avtomatizacija mestnega prometa ne pomeni samo varno in tekočo vožnjo

Izredno hitro naraščanje gostote prometa v zadnjih desetletjih, je pogojevalo pospešen razvoj kompleksnih sistemov oz. izgradnjo centrov za avtomatski nadzor in vodenje prometa. Poglavitni cilj sistemskega vodenja je sprotno prilagajanje trenutno se spreminjajočim prometnim razmeram. Dosedanje izkušnje namreč kažejo, da se na ta način prometne razmere opazno izboljšajo; zmanjša se čakalni čas ter število zastavljanj ter čas potovanja, kar se odraža na zmanjšanju porabe goriva, onesnaževanja zraka in zmanjšanju nivoja hrupa. Najvažnejše pa je, da se poveča varnost in zadovoljstvo vseh udeležencev v prometu. Da pa dosežemo optimalen rezultat, je potrebno predhodno zbrati in obdelati številne statistične podatke ter izdelati študije, na podlagi katerih lahko šele pristopimo k izdelavi odgovarjajoče programske opreme namenskega projekta. To pa istočasno pomeni poznavanje ekonomije, sociologije, ekologije, prometne mentalitete udeležencev v

fakultete, strokovnjakov iz Prometnega komiteja mesta Ljubljane in Beograda ter Iskrinega Inštituta za metrologijo in kakovost. Seveda pa brez aktivne udeležbe in pomoči kitajskih partnerjev ne bi šlo. V Pekingu namreč živi približno 10 milijonov prebivalcev.

prometu ter druge problematike okolja, kar daje tej dejavnosti multidisciplinaren pomen.

Iz navedenih razlogov in glede na to, da je to prvi tovrstni projekt, ki ga je Iskra oz. Jugoslavija izpeljala na tujem trgu, je bil kot delni nosilec v izdelavo vključen tudi Inštitut Mihajlo Pupin iz Beograda, v postavitvi filozofije sistema pa so nam bile v veliko pomoč izkušnje strokovnjakov iz Prometno-tehniškega inštituta FAGG iz Ljubljane, beograjske Prometne

Promet v strogem centru mesta je v izredno dinamičnem razvoju.

Tako podatki, ki so zbrani na osnovi računalniške simulacije prometa v celoti zastarijo v 6 mesecih. Takšna dinamika je zahtevala večkratno ponavljanje in preverjanje ter v končni fazi zadnje preprogramiranje tik pred montažo križiščnih naprav v aprilu 1987. leta. Ko že govorimo o kitajskem partnerju, potem moramo poudariti uspešno in hitro vključevanje njihovih strokovnjakov v projekt, kar jih pa nikakor ni motilo, da bi bili pri svojem delu izredno natančni in dosledni. Temu primeru so bile tudi vse faze

— prosto programiranje prioritete poti skozi mesto (trenutno 22 poti) za intervencije, s koordiniranim zelenim valom skozi celoten sistem in ob istočasnem avtomatskem spremljanju dolžine kolone vozil;

— s pomočjo detektorjev prometa zajemanje prometnih podatkov iz mreže. Omenjeni podatki služijo za krmiljenje prometa v odvisnosti od trenutnih razmer in za statistiko oz. nadaljnje programiranje in vzdrževanje sistema;

— iz računalniškega centra se spremlja promet in avtomatsko nadzoruje funkcionalni status

vseh perifernih križiščnih naprav ter komunikacij, kar je bistveno za nemoteno upravljanje sistema; — iz omenjenih centrov je možno upravljati promet avtomatsko z naštetimi efekti in funkcijami ali ročno v posebnih, izjemnih razmerah.

Naslednja faza projekta je upravljanje prometa v realnem času, kar istočasno predstavlja najvišjo obliko avtomatizacije v prometu.

Ob zaključku del

Po predvidevanjih bo celoten sistem predan svojemu namenu v mesecu februarju. Trenutno je v teku postavljanje obeh centrov s pripadajočo opremo, medtem ko križišča delujejo samostojno že od aprila lanskega leta.

Kaj lahko še dodamo? Predvsem to, da je večmesečno sodelovanje s kitajskimi strokovnjaki utrdilo naše prepričanje, da je Kitajska, ki postaja vedno bolj odprto tržišče, seznanjena s sodobno tehnologijo v svetu, v katerem nastopa kot izredno zahteven kupec. Izkušnje, ki so bile pridobljene v tem času, so bile koristne za oba partnerja. Pri tem gre pohvala vsem delavcem iz TOZD Naprave za energetiko, Razvojni inštitut in Sistemi — predvsem iz Biroja za avtomatizacijo v cestnem prometu, delovna organizacija Avtomatika, ki so s svojim delom pripomogli, da se Avtomatika tudi na področju avtomatizacije cestnega prometa uveljavlja v tujini kot sistemski ponudnik.

Š. D.

testiranja, usklajevanja in prevzemanja opreme dolgotrajne, saj so preverjali vsak, najmanjši vgrajeni element, njegovo poreklo in tehnične lastnosti. V tem času so se na Prometno tehničnem inštitutu v Ljubljani udeležili tudi organiziranega dopolnilnega šolanja iz področja raziskav optimizacije tovrstnega prometa.

Kaj obsega projekt

V grobem rečeno računalniško kontrolo in vodenje prometa strogga centra Pekinga. V sistem je vključenih 63 križišč, grupiranih v posamezne podcone, z nadgradnjo conskega računalniškega centra in glavnega računalniškega centra. Takšna organizacija — postavitve pa omogoča tudi nadaljnje širjenje sistema, z dodajanjem novih prometnih con in conskih računalnikov, kar je predvideno v naslednji fazi.

Osnovne funkcije sistema so:

- krmiljenje prometa na osnovi časovno-prometnih programov;
- sinhronizacija križišč na podlagi usklajenih ur realnega časa;
- izbira prometnih programov in vodenje prometa v odvisnosti od gostote prometa;

Zimske športne igre Iskre Avtomatike

Datum dogajanja: 6. februarja 1988

Kraj dogajanja: Kranjska gora

Tekmovalne discipline: veleslalom in smučarski teki

Odhod bo ob 7. uri izpred stolpnice CSA, Stegne 15 b.

Pričetek tekmovanja ob 10. uri (Start bo točen!)

Prehrana: tekmovalci bodo dobili dva bloka za prehrano, od tega eden velja za malico na smučišču (kranjska klobasa, lepinja, čaj) in drugi za kosilo, ki bo od 14.30 dalje v restavraciji hotela Kompas v Kranjski gori, kjer bo predvidoma ob 16. uri tudi podelitev priznanj. Bloke dobijo le tekmovalci, ki prevozijo cilj in oddajo štartne številke (navijači dobijo blok za kosilo že prej).

Cena: tekmovalci plačajo 7.000 din, navijači 10.000 din, otroci • navijači do 15. leta starosti plačajo 7.000 din.

Prijave zbirajo športni referenti v TOZD s plačili prijavnine.

Vse dodatne informacije dobite pri športnih referentih v TOZD, oz. v službah za družbeni standard.

Opomba: organizator ima pravico (zaradi višje sile) tekmovanje odpovedati, oz. spremeniti datum ali kraj tekmovanja!

Iskra Avtomatika DSSS
Služba za družbeni standard

Kaj bo pokazal popis ekološkega stanja?

Že četrty seminar za Iskrine »ekološke« delavce je to pot potekal v prostorih Inštituta Jožef Stefan. Namen seminarja, ki sta ga vodila vodja skupine SEPO Svetozar Polič in svetovalec za ekologijo v RR področju Marijan Straus, je bil predstaviti navodila za izpolnjevanje Priročnika za ekološko poročilo o SOZD Iskra.

V okviru celotnega programa »Vpeljave sistema za izvajanje varstva okolja v SOZD Iskra« še

vedno poteka druga faza programa, ki obsega predvsem inventarizacijo stanja v vseh Iskrinih delov-

nih organizacijah in opravljanje konsultantskih dejavnosti. Nosilec izvedbe strokovnega dela druge faze je skupina za posege v okolje SEPO pri Inštitutu Jožef Stefan. Pripravljalna dela za izvedbo posnetka za popis ekološkega stanja so potekala v SOZD Iskra. Tako so že lansko leto izdelali strokovni format za popis ekološkega stanja, ki je bil pripravljen v obliki Priročnika za ekološko poročilo. Format, ki so ga izdelali v 150 izvodih so prejele vse Iskrine delovne organizacije, ki naj bi tako čimprej začele z zbiranjem potrebnih podatkov za posnetek stanja v svojih delovnih sredinah.

Zaradi množine vprašanj, ki so prihajala iz delovnih in temeljnih organizacij glede izpolnjevanja formata, so se odločili, da bodo priredili konsultantske seminarje, kjer bi popisovalce ekološkega stanja v posameznih Iskrinih delovnih organizacijah seznanili s konkretnimi navodili in obrazložili samo izvedbo popisa ekološkega stanja. Tako so že lani potekali trije seminarji za Iskrine delovne organizacije na novogoriškem območju, v kranjskem bazenu in dolenskem območju.

Pretekli teden pa so se v prostorih Inštituta Jožef Stefan zbrali delavci iz Iskrinih tovarn na ljubljanskem območju.

V uvodu je vodja skupine SEPO Svetozar Polič prisotne na kratko seznanil s problematiko posebnih odpadkov, kjer se je bolj podrobno ustavil pri popisu in nadzoru nad posebnimi odpadki. Za prisotne je bila še vedno najaktualnejša problematika PCB v okolju in so po uvodnem predavanju postavljali največ vprašanj prav na to temo.

V nadaljevanju je Svetozar Polič tudi na kratko predstavil Priročnik za ekološko poročilo, ki naj bi bil tudi izhodišče za vse nadaljnje akcije na tem področju. Delavci naj bi v posameznih delovnih organizacijah pripravili bolj grobo poročilo o ekološkem stanju v njihovih sredinah po navodilih priročnika, izvedenci skupine SEPO pa bi te podatke strokovno dopolnjevali. Tako so na tokovem seminarju skupno pregledali posamezna poglavja Priročnika in pojasnili ter razjasnili nekatere nejasnosti pri izpolnjevanju navodil.

Ob koncu seminarja je svetovalec za ekologijo v RR področju Marijan Straus povedal, da v okviru druge faze Vpeljave sistema varstva okolja v SOZD Iskra načrtujejo tudi prvi tridnevni seminar za ekološke delavce, to je tistih delavcev, ki so določeni za popis ekološkega stanja in nadaljevanja dela na vpeljavi sistema za varstvo okolja. Seminar bo strokovni in bo z izbranimi temami informiral delavce o škodljivih vplivih tehnologije na varstvo okolja in človeka. Seminar bo vsekakor dobrodošel, saj je problematika pomanjkanja kadrov na ekološkem področju v celotni Iskri še kako pereča.

VŽ

Sprememba osnove za izračun dnevnic in regresa za prehrano

Najvišja dnevnic 14.897 din Najvišji regres za prehrano 42.656 din

V Uradnem listu SRS št. 1 z dne 15. 1. 1988 so bila objavljena Stališča Odbora udeležencev družbenega dogovora, ki so jih sprejeli 7. in 8. decembra 1987. V teh usmeritvah so navedeni odstotki za obračun polovične in znižane dnevnic, povračilo stroškov nočnine brez računa itd. Ker smo v preteklem letu sprejeli novo interno zakonodajo in tudi to področje določili v svojih samoupravnih aktih, bomo uporabljali določila svojih samoupravnih aktov.

Odbor udeležencev družbenega dogovora v teh stališčih objavlja novo osnovo: povprečni **OD preteklega četrletja** v gospodarstvu SFRJ, ki znaša — 186.213 din. Celo dnevnicu je tako možno določiti največ v višini 14.897 din.

Stališča Odbora udeležencev družbenega dogovora na seji dne 19. 1. 1988 pa določajo tudi **OD preteklega četrletja** v gospodarstvu SRS v višini 284.377 din kot osnovo za regresiranje prehrane med delom. Po objavi tega zneska v Uradnem listu SRS bo možno izplačevati regres za prehrano med delom v višini 42.656 din.

Za izplačilo prejemkov iz sklada skupne porabe ostaja kot osnova povprečni OD po periodičnem, oz. zaključnem računu.

Jožica Starčič

Delegacija evropske konfederacije sindikatov v Iskri

Med uradnim obiskom v naši državi — povabil jo je svet Zveze sindikatov Jugoslavije — je delegacija Evropske konfederacije sindikatov minuli teden obiskala tudi Iskro. Generalnega sekretarja Mathiasa Hintersheida, sekretarja za gospodarsko politiko in zaposlovanje Petra Coldricka in sekretarja za pravice delavcev ter za ekonomsko demokracijo Fritha Rajtha je v Iskrini poslovni stavbi sprejel predsednik Iskrinega sindikata Avguštin Ciuha, sprejema in pogovorov pa sta se udeležila tudi predsednik KPO SOZD Iskra Franc Šifkovič in predsednik delavskega sveta SOZD Iskra Igo Gruden. Skupaj z gosti je Iskro obiskal tudi predsednik RS ZSS Miha Ravnik s sodelavci.

LD

Ponovitev predstavitve paketa CA-Tellaplan

Zanimiva predstavitev naj sodobnejše opreme za vodenje velikih projektov

Lani 26. in 27. novembra je bilo v Ljubljani v Cankarjevem domu in delno v veliki dvorani Iskre PPC, prvo posvetovanje z naslovom PROJEKTI in RAZVOJ, v organizaciji VEKŠ, Maribor in pod pokroviteljstvom IS SRS, GZS, Iskre in nekaterih drugih organizacij, si ni nihče predstavljal, kako odmevno bo to posredovanje.

Med posvetovanjem je bilo predstavljeno tudi nekaj računalniške programske opreme, ki podpira vodenje projektov. Posebno zanimiva je bila jugoslovanska promocija vrhunškega paketa za celovito vodenje velikih projektov in multi-projektov, CA-TELLAPLAN, ameriškega proizvajalca Computer Associates, ki je največja neodvisna programska (softverska) hiša na svetu.

Interaktivni paket CA-TELLAPLAN podpira časovno in stroškovno obvladovanje velikih projektov ter vseh virov, tako človeških kot strojnih, ki nastopajo v projektih. Paket ponuja izredno učinkovite barvne grafične izhode v velikem številu različic. Čemu je pomembna visoka kakovost barvnih izhodov (na terminalu in ploterju) v poslovnem sistemu? Zadnje raziskave v ZDA so pokazale, da se s tovrstnimi prezentacijami v povprečju tudi do 43% poveča »ciljna udarnost« (učinek) v primerjavi z običajnimi prezentacijami. Zato je to idealni pripomoček za pridobivanje večjih mednarodnih poslov in spremljanje projektov, kjer sodeluje več DO in sploh tam, kjer so projekti zelo zahtevni in potrebujejo profesionalne pripomočke. Zanimivo je bilo videti, kako hitro se lahko pripravi slovenski projekt za rusko in takoj za tem še za grško tržišče (hitra priprava projektov je možna v skoraj vse svetovne jezike). Predstavitev je potekala prek računalnika VAX v Skupnem računalniškem centru Iskre na velikem terminalu

TEKTRONIX, toda obdelava projektov je možna tudi na IBM računalnikih.

Zaradi velikega zanimanja, bo za Iskro še ena predstavitev paketa CA-TELLAPLAN in sicer 12. februarja 1988 ob 11. v veliki sejni dvorani PPC. Ta paket je za Iskro zelo pomemben. Iskra je namreč za skoraj vse svoje DO nabavila programski paket SUPER PROJECT PLUS, istega proizvajalca, za vodenje srednjevelikih projektov na osebnih računalnikih. Ta se povezuje s CA-TELLAPLAN, kar omogoča učinkovito in resnično porazdeljeno (distribuirano) vodenje projektov. Večkrat so že govorili o pomenu obvladovanja velikih projektov za Iskro in pridobivanju ustreznih mednarodnih poslov. Omenjeni paket CA-TELLAPLAN to zanesljivo podpira.

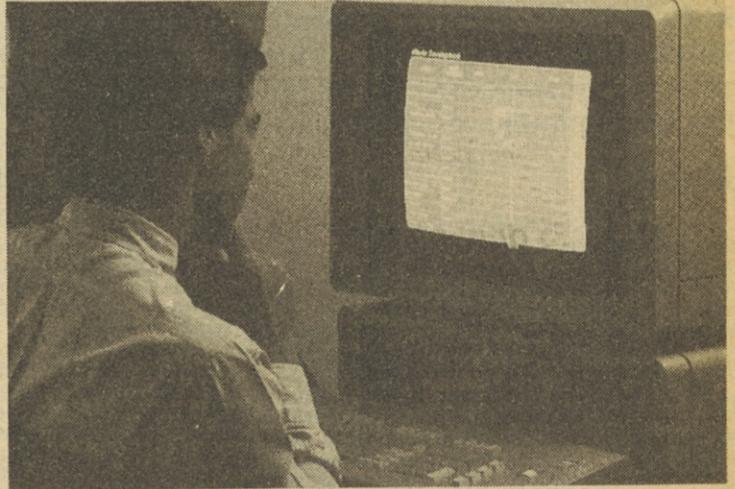
Predstavitev CA-TELLAPLAN pripravljajo strokovnjaki Computer Associates (P. Dizdarevič, dipl. ing.), predstavništvo CA v Ljubljani — DO Metalka (D. Mesner) ter strokovnjaki za uporabo paketa in projektno vodenje iz Iskre ZORIN, TOZD CAOP (mag. D. Krstič). Za celovitost predstavitve bodo poskrbeli tudi zastopniki ustrezne aparaturne opreme. Konkretno Iskrine primere projektov bomo prikazali na vrhunskih barvnih zaslonih in ploterjih firme TEKTRONIX ter na priročnih barvnih terminalih VIDEOTON.

Predstavitev bo zanimiva, tako za strokovnjake, ki se ukvarjajo z,

obvladovanjem projektov (vodje projektov in projektne planerje), kakor tudi za vodilne, vodstvene in tržne (marketinške) strokovnjake, ki imajo opravka s projekti. Možnosti, ki jih ponuja paket CA-TELLAPLAN za pridobivanje velikih projektnih poslov, so tako

rekoč neomejene. Po drugi strani pa masovna uporaba paketa SUPER PROJECT PLUS v Iskri, v povezavi s CA-TELLAPLAN, potencialno omogoča, da se bodo Iskrini projekti izvajali pravočasno, usklajeno in s čim manjšimi stroški.

mag. D. Krstič

Iskra

Iskra ZORIN TOZD Center za avtomatsko obdelavo podatkov CAOP

Ljubljana

Trg revolucije 3

V skladu z zakonom o konstituiranju organizacij združenega dela in njihovem vpisu v sodni register ter po 121. in 122. členu statuta temeljne organizacije, komisija za razpis in imenovanje, pri delavskem svetu TOZD CAOP, Ljubljana, Trg revolucije 3 objavlja dela in naloge

Individualnega poslovnega organa — direktorja TOZD CAOP

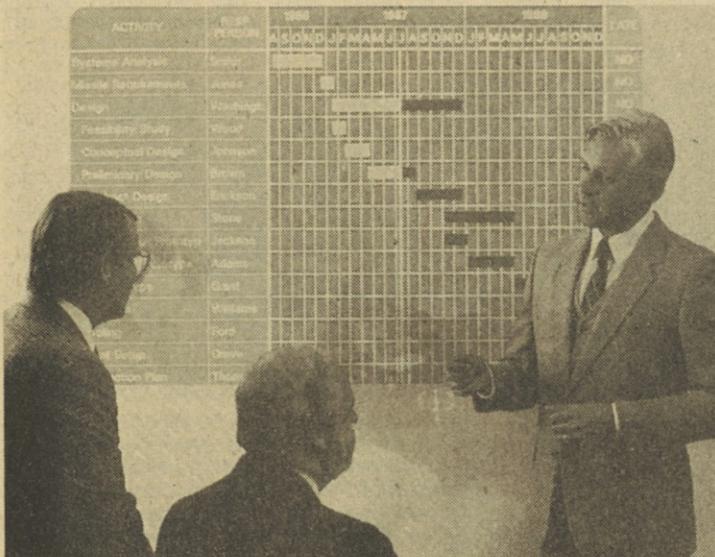
(ni reelekcija)

Pogoji:

- da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori;
- da ima visoko šolsko izobrazbo tehnične, ali družboslovne smeri ter najmanj 4 leta prakse na vodilnih delovnih mestih;
- da ima poslovne, organizacijske in vodstvene sposobnosti;
- poznavanje avtomatske obdelave poslovne informatike;
- znanje enega svetovnega jezika;
- da ima moralne in družbeno-politične vrednote.

Pismene prijave z dokazili o zahtevanih pogojih predložite v zaprtih omotih do 29-02/1988 »Komisija za razpis in imenovanje individualnega poslovnega organa ISKRA ZORIN TOZD CAOP, 61000 Ljubljana, Trg revolucije 3«.

Delavski svet TOZD CAOP bo o izbiri kandidatov in o imenovanju obvestil vse, ki bodo kandidirali, v enem mesecu po izteku razpisnega roka.

Inventura najpomembnejših dogodkov lanskega leta

Čeprav je za nami že mesec januar pa živijo v našem spominu še vedno najvažnejši dogodki, ki smo jim bili priča v lanskem, težkem gospodarskem letu. Za nekatere bo spomin večer pa čeprav si vsi želimo, da bi vsaj tiste, ki niso bili svetli, ki so bili obdani s tančico grenkobe in žalosti kar najhitreje pozabili. In prav je tako! Naj živijo tisti, ki so radostili posameznike in skupnosti, nas in naše najdražje. Seveda pa nimajo nič manjši pomen tisti dogodki, ki jih doživimo v delovnem okolju, še posebej mislimo tu na nove delovne zmage, ki imajo odmevnost tako doma, kot v svetu. In takih dogodkov v novogoriški Iskri Avtoelektriki v lanskem letu ni bilo malo. Zato smo napravili nekakšno inventuro in po mesecih pregledali najvažnejša dogajanja v letu 1987. Če vas zanimajo, drage bralke in bralci tu so!

Januar

Potem, ko smo srečno in veselo preživeli novoletne praznike, ki so trajali kar pet dni, smo se zbrali na delovnih mestih v ponedeljek, 5. januarja. Na hitro smo opravili še zapoznela voščila, nekateri so obudili še spomin na samo praznovanje novega leta ter na skupno praznovanje članov kolektiva Avtoelektrike, ki je bilo predzadnji dan v starem letu v Bukovici in zakorakali novim nalogam naproti. Pred nami je bilo namreč kar 253 delovnih dni v letu 1987, torej jih je bilo treba kar najbolj delovno izkoristiti. Danes že lahko povemo, da smo bili uspešni, saj smo skoraj v vseh postavkah izpolnili planske cilje, povečali produktivnost in prodajo ter dosegli zastavljene izvozne načrte, ki pomenijo za 22 milijonov dolarjev prodanih izdelkov na tuja tržišča.

Pomembnejših sej in sestankov v januarju ni bilo, glavni direktor Robert Žerjal pa je v posebnem intervjuju za naš tednik Iskra razgrnil načrte in obveznosti, ki so čakale 3500 članski kolektiv v lanskem letu. Iz lanskega januarja pa moramo omeniti tudi Karla Brenčiča, Silva Spačela, Jožeta Žbogarja in Adrijana Možina, ki so bili nagrajeni s posebnimi priznanji za delo na področju ljudske obrambe.

Zal, smo bili v januarju priča tudi žalostnemu dogodku, saj je ugasnilo življenje dolgoletnega Iskraša Ivana Markiča — Biče, strokovnjaka na področju orodjarstva.

Februar

V februarju je bila v ospredju dogodkov seja sindikata, ki je zajemala osnovne usmeritve in naloge v letu 1987, torej obravnavo in sprejem letnega programa. Pogumno zastavljen plan so na seji soglasno podprli.

V Avtoelektriko je prišlo tudi prvo priznanje. Podelila jim ga je konferenca ljudske tehnike, zveza organizacij za tehnično kulturo Jugoslavije ob njeni 40-letnici za dolgoletno delo in prispevek k razvoju.

Mladi, ki jih je v tem kolektivu res veliko, so na letni konferenci pregledali njihovo delovanje in sprejeli bogat program dela. Svoj prispevek k konferenci sta dala tudi Robert Žerjal, glavni direktor in Miloš Vodopivec, predsednik sindikata DO.

Konec meseca so se na seji znova zbrali sindikalni delavci ter predstavniki ostalih DPO, ki so pregledali poslovanje v letu 1986 in ugodno ocenili prizadevanje članov kolektiva za dosego kar najboljših rezultatov.

Marec

V marcu moramo najprej omeniti izredno uspešen enodnevni seminar, ki je bil v izobraževalnem središču Iskre Delt v Novi Gorici, namenjen pa je bil poslovnim organom, delavcem s posebnimi

pooblastili in ostalim vodilnim delavcem Avtoelektrike na temo varstva pri delu.

Pomembno priznanje, zlato značko so v marcu prejeli računovodski delavci Avtoelektrike, podelila pa jim jo je Zveza računovodskih in finančnih delavcev Jugoslavije v znak priznanja za prispevek v razvoju organizacije računovodskih in finančnih delavcev v SFRJ.

Tudi komunisti so se v marcu reorganizirali. Ustanovili so konferenco ZK, kar je pomenilo boljše povezanost med TOZD in skupnimi službami. Sprejeli so tudi program dela s poudarkom na treh temah: inovativna dejavnost, kadrovska politika in izobraževanje ter osvajanje novih tehnologij in izdelkov.

V organizaciji kadrovske izobraževalne službe je v marcu potekalo več pomembnih seminarjev, kjer se je kar okrog 250 zaposlenih iz vseh TOZD seznanilo z eno samo temo, kako dvigniti kakovost izdelkov in kvaliteto sploh na še višjo raven. Svoja znanja so razdajali tudi strokovnjaki Iskre ZORIN in biroja za industrijski inženiring. Konec marca je bila tudi letna seja sindikata. Izvenela je v pregledu bogatega dela in s postavitevjo še bogatejših smernic za nadalje. Prav tako v marcu so bili na delovnem in prijateljskem obisku v Avtoelektriki novogoriški družbenopolitični delavci, ki jih je vodil predsednik skupščine Danilo Bašin. Gostje so se predvsem zanimali za vizijo kolektiva s poudarkom na izvoznih rezultatih.

April

Na beograjskem razstavišču je potekal 26. mednarodni salon avtomobilov, kjer se je zelo uspešno predstavila tudi Iskra Avtoelektrika. Prvič, odkar je razstavljala, je imela svoj razstavni prostor v paviljonu Rvene zastave Kragujevac. Vse dni

Najvažnejši dogodek v lanskem letu je bil gotovo 12. septembra, ko so odprli nove delovne prostore za proizvodnjo alternatorjev in drugih elektronskih sklopov. Slavnosti so se udeležili številni visoki gostje federacije, republike in občine. Na sliki (od leve proti desni) Franc Šiškovič, predsednik KPO SOZD Iskra, Danilo Bašin, predsednik novogoriške skupščine, Lazar Mojsov, predsednik predsedstva SFRJ, Dušan Šinigoj, predsednik IS SR Slovenije in Robert Žerjal, glavni direktor Avtoelektrike po ogledu novih prostorov.

sejma se je kar trlo poslovnežev, to pa pomeni, da so se sklepale tudi nove pogodbe. Avtoelektrika je na sejmu predstavila vse svoje novosti.

Maj

Že po tradiciji so mladi iz Avtoelektrike tudi na lanski Praznik dela pripravili veličastno proslavo, na kateri je govoril Robert Žerjal, glavni direktor, v kulturnem programu pa so sodelovali člani mešanega pevskega zbora iz Vrtojbe, ki ga že vrsto let uspešno vodi Iskraš Zdravko Leban.

Delovna skupina naše SOZD Iskra je obiskala tovarno odlitkov Komen. Tamkajšnji vodilni in predstavniki DPO so jih seznanili z načrti, z življenjem v kolektivu in počutjem v Iskri. Med drugim so izjavili: »Po priključitvi k Iskri se je vse spremenilo na bolje.«

V maju so potekali tudi zbori delavcev, kjer so obravnavali poslovanje v prvih treh mesecih. Omeniti pa moramo tudi Petra Žižmonda iz tovarne delovnih sredstev, ki je prejel za dolgoletno delo v sindikatu srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije.

Ta mesec je bil v znamenju športa. Potekale so namreč letne športne igre DO in SOZD. Prvič so bili organizatorji iger na ravni DO bovški Iskraši, ki so se izkazali kot odlični organizatorji. Iger se je udeležilo kar okrog 400 zaposlenih. Veliko bolj resno pa je izvenela redna seja sindikata, ena izmed točk dnevnega reda pa je bil tudi razpis posojil obveznic za razvoj programov Rvene zastave Kragujevac. Žal ta akcija ni naletela na plodna tla med zaposlenimi, saj je bil vpis daleč od pričakovanega.

Maja je potekalo tudi 12. delovno tekmovanje kovinarjev Severnoprimorske regije. Udeležilo se ga je veliko oblikovalcev železa in jekla iz Avtoelektrike, ki so dosegli presenetljivo dobre uvrstitve. Kar trije mladi strokovnjaki so bili prvi, trije pa drugi. Ti so se pozneje udeležili republiškega tekmovanja.

Junij

Junij bo gotovo zapisan v knjigo zgodovine, saj so na priložnostni slavnosti vzdali temeljni kamen za nove, prepotrebne prostore temeljne organizacije Inštitut za avtoelektriko. To veličastno dejanje je ponosno opravil najstarejši delavec v tem TOZD Emil Koglot.

Eno najmlajših temeljnih organizacij, tovarno specialnih električnih rotacijskih strojev je junija obiskala delovna skupina SOZD Iskra. Seznanili so se z njihovimi uspehi in težavami ter samoupravno organiziranostjo.

V tem mesecu so potekale v novogoriški občini tematske razprave o spremembah zakona o združenem delu. Ena izmed teh je bila tudi v Avtoe-

Delovna skupina ob novi delovni zmagi, tandem generatorju, predno so ga predali na preizkus železniškemu gospodarstvu Ljubljana. To je bilo zadnji delovni dan v lanskem letu.

lektriki in sicer na temo delitve po delu. Na njej so sodelovali predstavniki DPO, organov upravljanja, poslovnih organov in strokovni delavci.

Julij

Izredno prijetna novica je prišla iz Irana. S pomočjo strokovnjakov iz Avtoelektrike so tamkajšnji delavci sestavili prvi zaganjalnik na njihovem tekočem travu po tehnologiji in iz sestavnih delov Avtoelektrike.

Sicer pa je bil julij v znamenju dneva Iskre. S posebnim vlakom se je praznovanje ob Sori udeležilo več sto novogoriških Iskrašev. Ta mesec se je pričel tudi kolektivni dopust v Avtoelektriki. Počitniške zmogljivosti, ki jih irna ta DO predvsem ob morju so bile dobesedno razgrajljene, še posebej živahno pa je bilo v motelu »Iskra« v Medulinu, ki je last Iskre Avtoelektrike.

Avgust

Kolektivni dopust se je nadaljeval tudi v avgustu, na delo smo prišli spet močno zagoreli in spočiti 10. avgusta. Nadaljevali smo dela, ki smo jih pustili julija, v tovarni delovnih sredstev pa so dokončevali najtežje orodje, kar so jih dotedaj izdelali, težko 2,5 tona. Namenjeno je za izdelavo rotorskih zvezd, zamenjalo pa je orodje, ki so ga morali uvažati iz Nemčije. Robert Žerjal, glavni direktor je priredil sprejem za najboljše kovinarje. Predal jim je zahvalna darila, v sproščnem razgovoru pa so se pogovorili o nadaljnji rasti njihove TOZD, povedali pa so tudi nekaj utrinkov iz delovnih tekmovanj. V sredini avgusta so bili že znani tudi polletni rezultati. Bili so v mejah bovske Iskre so poslovalje z ostankom dohodka.

Spet so stopili na »plano« tudi mladi. V novogoriškem športnem parku so pripravili zelo zanimive igre brez meja, ki so odlično uspeli, nanje pa so povabili tudi mlade iz ostalih DO naše SOZD Iskra.

September

Dvanajsti september je bil dogodek izjemnega pomena. Bojana Orel, delavka v tovarni generatorjev in elektronicke je odprla nove delovne prostore za proizvodnjo avtomobilskih alternatorjev in pripadajočih elektronskih sklopov. Pred tem je bila pred novo halo prisrčna proslava, ki se je udeležil tudi predsednik predsedstva SFRJ Lazar

Mojsov. Slavnostni govornik pa je bil predsednik gospodarske zbornice Jugoslavije Milan Pavič.

Ta dogodek je dobil izjemen odmev v domovini in tujini, saj je bila to nova delovna zmaga prav ob 40-letnici svobodne Primorske. Na prvi podpodstniški seji so sindikalni delavci spregovorili o najaktualnejših dogodkih, glavni direktor pa je podal značilnosti polletnega poslovanja. V tovarni odlitkov Komen so pripravili slavnost v čast najstarejšim delavcem.

Pod pokroviteljstvom Iskre Avtoelektrike je potekalo v Novi Gorici četrto posvetovanje orodjarjev Slovenije, ki se ga je udeležilo kar 300 strokovnjakov iz raznih slovenskih orodjarn. Strokovnjaki so si ogledali tudi Avtoelektriko. V okviru občin-

Junija so na priložnostni slavnosti vzdali temeljni kamen za nove prostore tozda Inštitut. Naš posnetek prikazuje Roberta Žerjala, glavnega direktorja, ki čestita Emilu Koglotu potem, ko je kot najstarejši delavec v tozdu Inštitut vzdal temeljni kamen.

skega praznika je bilo več slavnosti. Na eni izmed teh so podelili tudi posebna priznanja. Dve sta prišle tudi v roke Iskrašev. Vid Krušič je prejel Priznanje občine Nova Gorica, Drago Mržek pa medaljo za hrabrost. Čisto z druge strani — iz šolskega centra jugoslovanske vojne mornarice v znak tesnega sodelovanja.

Zadnje dni septembra je bilo še posebej slavnostno na Ligu, kjer ima obrat tovarna velikih zaganjalnikov. Točno 10 let je namreč minilo od ustanovitve te tovarnice, ki daje danes kar 20 domačinkam. Tamkajšnji zaposleni so pripravili pester spored, člani delavskega sveta TOZD VZ pa so imeli v počastitev obletnice tam delavski svet.

Oktober

Noč s 6. na 7. oktober je bila ena izmed najbolj strašnih, ki smo se je še posebej zapomnili Novogoričani, Šempeterci in Vrtojbeni. Sprva nedoizven dožve se je spremenil v strahotno vodno ujmo, ceste so se spremenile v reke, bilo je, kot da bi se utrgal oblak. Zaliti so bili prenekateri prostori, škoda je bila ocenjena v milijarde dinarjev. Poplave niso prizanesle tudi Avtoelektriki in Iskri Delti v Novi Gorici.

Tako kot v mnogih drugih DO, so se tudi zaposleni v Avtoelektriki na referendumu odločali za spremembe, oz. dopolnitve aktov s področja osebnih dohodkov in skupne porabe.

Italijanski trgovci, ki prodajajo v svoji trgovski mreži tudi izdelke Avtoelektrike, so obiskali to DO in se podrobneje seznanili, kje in kako nastajajo artikli, ki jih prodajajo italijanskim kupcem.

Kragujevska Rvena zastava je predstavila nov tovarni avtomobil Turbo Zeta, Avtoelektrika pa je zanj naredila povsem nov zaganjalnik, plod lastnega znanja strokovnjakov iz te DO.

Nadvse boleče je 20. oktobra odjeknila kruta resnica, da je v prometni nesrečni prenehalo biti plemenito srce mladega Damjana Grudna, velikega strokovnjaka iz tovarne malih zaganjalnikov.

November

V začetku novembra so predstavniki vseh DPO obravnavali devetmesečno poslovanje, sprejeli pa so tudi dodatne aktivnosti, ki naj še bolj pripomorejo k izpolnitvi letnega plana.

Strokovnjaki iz tehnologije tovarne delovnih sredstev so na enodnevnem seminarju predstavili sodelavcem vrsto novih specialnih obdelovalnih strojev, da bi bili z njihovo uporabnostjo in karakteristikami kar najboljše seznanjeni.

V novembru je služba družbenega standarda napravila obračun letovanja in počitniških zmogljivostih in postregla s podatkom, da je v prikolcah, motelu in apartmajih letovalo 373 družin.

December

Minil je v znamenju še ene delovne zmage. Iz tovarne specialnih električnih rotacijskih strojev so namreč predali na preizkus železniškemu gospodarstvu Ljubljana povsem nov izdelek — tandem generator, ki je namenjen vgradnji na potniške vozove in skupaj z akumulatorjem predstavlja samostojen vir električne energije. Kolektiv te tovarne pa je prejel ob 22. decembru visoko priznanje — plaketo JNA za kakovost.

V Iskri Bovec so skromno, a prisrčno proslavili 30-letnico obstoja in delovanja. Na priložnostni slavnosti sta gorila direktor Iskre Bovec Mitja Kokove in glavni direktor Avtoelektrike Robert Žerjal.

December bo zapisan tudi po raznih srečanjih. Na obisk so prišli nekdanji sodelavci — upokojenci in štipendisti, svojevrstni sprejem pa so imeli tudi jubilatni dela in krvodajalci.

In tako je minil zadnji mesec bogatega leta po dogodkih in uspehih Iskre Avtoelektrike. Naj za konec izrazimo še željo, da bi bilo preostalih 11 mesecev letošnjega leta še bogatejših. ...

Marko Rakušček

Iskra sovlaga na Kosovu

Te dni je med Iskro in PTT Priština prišlo do prvega konkretnega dogovora, ki predvideva višjo obliko gospodarskega sodelovanja: izobraževanje kadrov na področju programske opreme in postopno vpeljevanje elektronike kot panoge na Kosovo. Samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za realizacijo software-centra v Prištini sta podpisala Rajko Rakočević, direktor PTT Priština in Andrej Polenec, direktor Iskre Telematike. Navzoči so bili tudi predstavniki Gospodarske zbornice AP Kosovo in Gospodarske zbornice SR Slovenije.

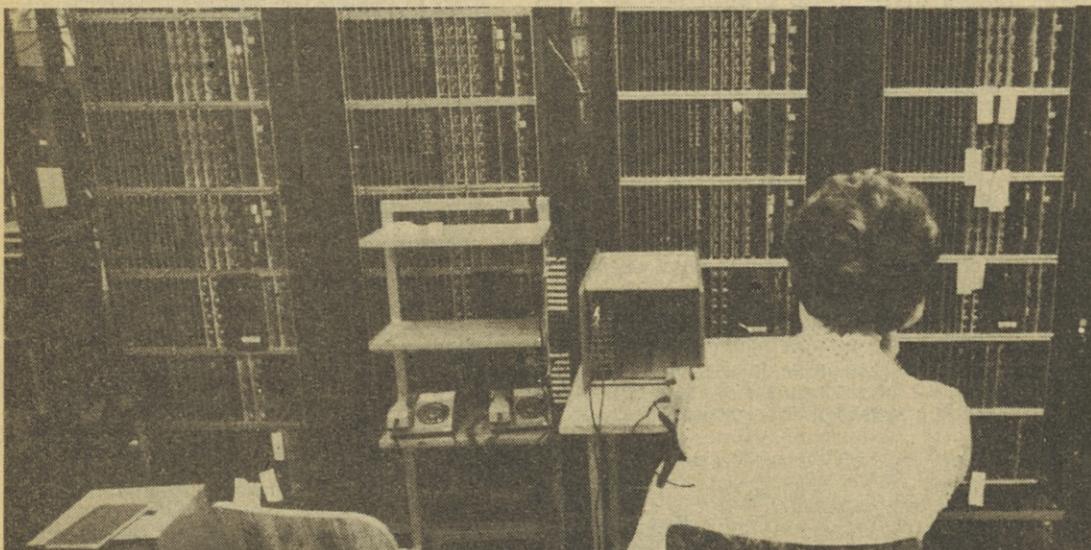
Sporazum predvideva zadovoljitev skupnih interesov in potreb na področju telekomunikacij in to na podlagi sovlaganj in dolgoročnega poslovno tehničnega sodelovanja. V ta namen bo v prostorih prištinske ptt organiziran software-center, ki bo v prvi fazi zaposloval 30 strokovnjakov z vso potrebno tehnično in podporno opremo. Skupina bo sodelovala pri razvoju in izdelavi programske opreme za centrale SI 2000.

Tako bo Iskra vlagala v razvoj kosovskih strokovnjakov, kar je hvalevredna oblika gospodarskega sodelovanja z manj razvitimi. Usposobljeni kadri bodo postali nosilci napredka na področju elektronike in računalništva v pokrajini, Iskra pa bo s tem delno nadomestila vrzeli v lastnih vrstah.

Posebej moramo omeniti veliko zavzetost obeh gospodarskih zbornic za uresničevanje dogovorjenega in odobritev finančnih sredstev iz sklada za nerazvite. Ta sredstva, ki jih bo treba vrniti v desetih letih, pomenijo 50% potrebnega vložka; delež PTT Priština znaša 18%, delež Iskre Telematike pa 32%.

V sporazumu, ki temelji na dolgoročni, vzajemnosti, skupnih interesih in na deležu, ki ga Iskra vlagava v hitrejši razvoj Kosova, so seveda podrobno razčlenjene tudi dolžnosti in pravice podpisnic, predvsem v zvezi z delitvijo dohodka, poslovnega tveganja itd.

Kazimir Mohar

Iz proizvodnje SI 2000 (foto: K. Mohar)

Nenehno ugotavljamo, da je v Iskri kljub vsem prizadevanjem informacijska dejavnost še vedno njena sorazmerno slaba točka. Tako na primer, ne vemo, kakšne materiale (domače ali uvožene) imajo posamezne TOZD in DO na zalogi (a jih ne potrebujejo), s kakšnimi kadri razpolagajo, dalje, kaj posamezni razvojniki pripravljajo, ali razvijajo, skratka, glede vseh teh zadev smo v lastni hiši zelo malo, ali slabo informirani. Da bi v tem smislu vsaj malce pripomogli k boljšemu informiranju in izkazovanju najrazličnejših potreb, uvajamo občasno rubriko pod naslovom »Iskrin interni tisk«, v kateri bodo lahko, tako posamezniki, kot skupine, ali zainteresirani v Iskri prijavljali oz. objavljali svoje potrebe po različnih materialih, kadrih in ostalem. V tem smislu torej objavljamo prvi tovrstni oglas, ki so nam ga poslali iz DO Iskra CEO.

Iskra CEO, oddelek za optiko, išče 10 napajalnikov za 6 V, 15 W žarnice, z naslednjimi karakteristikami:

- enosmerna napetost zvezno spremenljiva od 0 — 6 V
- stikalo za vklop-izklop (ni nujno)
- kontrolna lučka za vklop
- dva, ali vsaj en nizkonapetostni izhod z luknjami za banane

Napajalnik naj bo čim manjši, v ohišju in s kablom za 220 V. Za kakršnekoli informacije o morebitnih proizvajalcih, ali sodelavcih Iskre se priporočamo na telefon: 573-215/330 (Dušan Zadravec).

Kitajska delegacija v Iskri

V ponedeljek, 25. januarja, je bila na obisku v Sloveniji kitajska delegacija, ki se je sicer udeležila zasedanja jugoslovansko-kitajske mešane komisije v Beogradu. Vodil jo je Zhu Yu, predsednik državnega komiteja za ekonomiko, in jo pripeljal tudi v Iskro.

Goste so na Laborah sprejeli predstavniki sozda in delovne organizacije — Franc Šifkovič, Andrej Polenec, Blaž Kavčič in drugi — ter jim predstavili program telekomunikacijskih sistemov.

V razgovorih so razčlenili možnosti poslovnega sodelovanja na področju digitalne komutacijske opreme. Na Kitajskem namreč že

uspešno poteka proizvodnja Sistema 12, osvojili pa bodo tudi izdelavo različnih komponent, kakršne pri gradnji svojih sistemov potrebuje Iskra Telematika, medtem ko Kitajce zanima SI 2000, predvsem za funkcionalna omrežja.

Dogovorjeno je bilo, da si bosta obe strani prizadevali za vzpostavitev in krepitev sodelovanja na omenjenih osnovah.

Pred 40 leti so odkrili tranzistor — s tem so bili postavljeni temelji današnje mikroelektronike

To pot pri iznajdbi ni šlo za naključje, ampak za dolgo razvojno delo. Trije znanstveniki Bellovih laboratorijev v Murray Hillu v New Jerseyu, fiziki dr. John Bardeen, dr. Walter H. Brattain in dr. William Shockley so za božič leta 1947 prvič demonstrirali polprevodniški kristal germanij, ki je okreplil govor v elektronskem vezju. Tako je tranzistor začel svojo zmagovito pot, čeprav ime ne izvira od izumiteljev. Četrti znanstvenik, John Pierce, prav tako znamenit, se je domislil lastnosti novega elementa, namreč, da lahko električni upor transferira od enega priključka do drugega — angleško »transfer resistance« in dal tako ime novemu elementu.

Germanij, s katerim so se najprej ukvarjali v Bellovih laboratorijih, je vodnik, ki bolje prevaja električni tok kot izolatorji, npr. steklo, vendar slabše kot kovine, npt. baker. Zaradi te lastnosti je skupina dobila ime polprevodniki, kamor sodita germanij in zlasti silicij. Da nes velja za polprevodnike tehnična definicija, da so ojačevalni elementi, v katerih teče tok v monokristalu, ne da bi bile potrebne kurilne elektrode, kot je to pri elektronkah. Silicij pa je kmalu izpodrinil germanij.

Bellovi laboratoriji so dali še naslednja pomembna odkritja:

— leta 1964 avalanche diodo, ki spremeni svetlobo v električni tok in je tako osnovni element za optični prenos informacij na daljavo,

— leta 1969 charge-coupled devices — CCD optični polprevodniški laser, ki ga danes med drugim

uporabljajo v video kamerah,
— leta 1970 polprevodniški laser pri prostorski temperaturi, nepogrešljivi sestavni del pri tehniki steklenih vlaken,

— leta 1978 heterostrukturalni tranzistor, na njem temelje najhitrejši tranzistorji s stikalnim časom približno ps in

— predlanskim so Bellovi raziskovalci razvili tranzistor, ki meri že milijonti del kvadratne cole, s katerim že zasledujejo vedenje posameznih elektronov.

Tudi največja fantazija v glavah tega Bellovega znanstvenega tima ni mogla takrat, leta 1947, predvideti, kaj vse bodo znanstveniki odkrili v borih 40 letih samo na podlagi tranzistorja. Za ta trio je bilo že dovolj, da so izrgali naravi nov miniaturni ojačevalni element namesto prejšnjih okornih elektronov.

Vsi trije Američani so leta 1956 prejeli za to odkritje Nobelovo nagrado.

Ženitna posredovalnica

V ZDA so ženitne posredovalnice že opremljene z računalniki. Zadostuje, da oseba, moški, ali ženska, vstavi v računalnik podatke in le-ta v trenutku posreduje odgovor v obliki naslova in tudi slike.

Neka mladenka je tako natipkala na tipkovnico računalnika zahtevo, kakšen naj bi bil njen bodoči mož: ne prevelik, ljubitelj morja, se zna potapljati, družaben, vendar po možnosti bolj molčeč in zelo elegantno oblečen. Računalnik je dal fotografijo in naslov nekega pingvina.

Kreditna kartica

V Baltimoru v državi Maryland je mestna banka izstavila kreditno kartico mačku z imenom Tom. Lastnik mačka je namreč jamčil, da bo s kreditno kartico poravnava račune za veterinarja. Pri tem mu je banka določila tudi zgornjo vrednostno mejo kartice. Lastnik mačka je pojasnil svojo odločitev z naslednjim: maček Tom se klati s tako slabo družino, da mu ne morem zaupati nobene gotovine.

Pošta v Italiji

V italijanski državni pošti vlada pravi kaos. Zavzel je take razsežnosti, da grozi Italiji izključitev iz mednarodne poštne zveze. To je bilo obelodanjeno na kongresu Zveze v Lausanni. Generalni direktor Zveze Anthony Ridge je povedal naslednje: »Pošiljamo pisma italijanskemu poštnemu uradu, ki jih ne prejme. Oni pa nam pošiljajo pisma, ki ne dosepejo do nas.«

Tuji rimski dopisniki svetujejo turistom: V Italiji je samo ena možnost, da naslovnik zanesljivo dobi pismo. Pošiljatelj mora najti osebnega kurirja, ali pa tako, kot počno nemški turisti, da napišejo razglednice v Italiji in jih nato oddajo na pošto šele doma.

Angleščina na Danskem

Danska je majhna država, obsega komaj 43 tisoč km² in ima manj kot 6 milijonov prebivalcev, zato se Danci počutijo jezikovno ogrožene. Nasprotno pa danski politiki resno razpravljajo, da bi ukinili danščino. Kopenhagenski časopis Politiken predlaga, da bi danski jezik ostal kot lokalni dialekt, Danci pa naj bi se učili angleščine. To pa zaradi tega, ker je danščina povsem nepomemben jezik v Evropski skupnosti. Opozicija bo zagotovo preprečila to namero.

Dolce vita

Medtem ko novi davki in pristojbine težko obremenjujejo delavce v Italiji, živijo mnogi uradniki od brezdelja in na veliki nogi. Približno 50 tisoč visokih uradnikov ima na račun države lastna vozila s šoferji, ne plačujejo nobenih prometnih pristojbin, nobenega bencina in dobe v poprečju 15 mesečnih plač na leto. Pogosto si že pred izpolnjenim 60 letom »prislužijo« super pokojnino. Pri nas pravimo takim uradnikom — birokrati.

Sredstvo proti kajenju

Ameriški znanstvenik Alton Ochsner je raziskal zvezo med kajenjem in potenco. Njegove ugotovitve so, da se kadilci potem, ko prenehajo s kajenjem, močno popravijo v seksualnem življenju. Sklicuje se na rezultate 2000 moških. Pri tem pa še pristavlja, da se moški mnogo bolj boje seksualne impotence kot pa rakastega obolenja.

Torej, kadili bomo naprej, požvižgamo se na potenco!

Zbral, prevedel in priredil
Marjan Kralj

Iskra

**Iskra Antene, p.o.
Industrija anten in elektronskih naprav**

Vrhnika, Idrijska c. 42

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

trženje izdelkov, planiranje in nadzor realizacije

Pogoji:

- višja, ali visoka strokovna izobrazba smer elektrotehnika — elektronika
- 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih nalogah
- vozniški izpit »B« kategorije

Delo združujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisanje prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev in z opisom dosedanjega dela naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi, komisiji za delovna razmerja.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa pristojnega samoupravnega organa.

Iskra

Institut za kakovost in metrologijo

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

dipl. ing. elektrotehnike

za področje preskušanja elektronskih naprav

Kandidati za navedena dela morajo izpolnjevati poleg splošnih pogojev še naslednje posebne pogoje:

- dipl. ing. elektrotehnike
- delovne izkušnje zaželjene
- poskusno delo 2 meseca

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 8 dni od dneva objave na naslov: Institut za kakovost in metrologijo, Ljubljana, Tržaška c. 2.

Naših štirideset let

Piše:
Dušan Željeznov

**Naš sogovornik
Vladimir Logar**

Motivi za prehod iz enotnega na združeno podjetje

Prehod iz enotnega podjetja v združeno podjetje v začetku leta 1966 so narekovali zlasti naslednji razlogi:

Združeno podjetje Iskra je imelo in ima sedaj svoje proizvodne enote raztresene po vsej Sloveniji. Te enote so ponekod, tako po bruto produktu, kot po številu zaposlenih sorazmerno močne, med posameznimi enotami pa obstajajo v tem pogledu znatne razlike. Vodenje podjetja s tako razčlenjeno organizacijsko strukturo proizvodnje s širokim asortimentom iz enega celotnega mesta, zlasti pa s finančno-ekonomskega aspekta, je bilo onemogočeno in neučinkovito. Obstajal je samo en žiro račun

ter so se prek tega žiro računa sredstva nekontrolirano prelivala iz ene enote v drugo. Posamezne organizacije — tovarne niso imele stalnega pregleda nad svojim ekonomskim položajem in so bile glede poslovanja, kot tudi poslovnih ukrepov dezorientirane. Vodstvo

podjetja je sicer imelo operativne ingerence na posamezne enote, vendar jih zaradi širine podjetja ni moglo učinkovito izvajati. Celoten organizem podjetja je bil preveč tog, poslovanje neprilagodljivo in kot tako v celoti neučinkovito. Posamezne enote pa so se zopet na drugi strani zanašale na reševanje problemov s strani uprave (od zgoraj), s čimer so zanemarile lastne gospodarske iniciative in jih tudi niso razvijale.

Glavni razlog za prehod iz enotnega v združeno podjetje pa je bilo centralistično vodenje in s tem več, ali manj administrativno prelivanje sredstev iz ene v drugo organizacijo, kar je imelo za posledico zahteve po izločitvi ene izmed najmočnejših organizacij, to je tovarne elementov iz združenega podjetja Iskra. Takrat je bila situacija za nadaljnji obstoj integriranega podjetja Iskra zelo problematična. Tudi druge tovarne, zlasti ekonomsko dobro stoječe, so se sicer neformalno

z zahtevkom, vendar z očitno težnjo tudi pripravljale na izločitev. Tako se je takrat resno postavilo vprašanje obstoja integriranega podjetja Iskra. Edina rešitev za nadaljnji obstoj integriranega podjetja Iskra je bila oblika — združeno podjetje s sorazmerno močno decentralizacijo, t.j. prenosom pristojnosti na posamezne organizacije.

Na obliko združenega podjetja v Iskri so vplivale tudi teritorialne družbeno-politične skupnosti, kjer so imele posamezne enote Iskre svoje sedeže ter razdrobljenost bančnih sredstev na teh teritorijih.

Zahteve po decentralizaciji Iskre so se pojavile z vso silo in v taki obliki, da ni bilo mogoče v tako kratkem času izoblikovati neke druge funkcionalne učinkovitejšje organizacije, četudi so obstajali za to sicer neki okvirni predlogi. Vendar kolektivni drugačne oblike kot oblike združenega podjetja niso sprejeli. Takoj je treba nadaljevati, da je sedanji statut rezultat take situacije, določenih kompromisov, ker le to je zagotovilo, da podjetje ni razpadlo.

Značilnost statuta združenega podjetja je tako velika decentralizacija pristojnosti na organizacije in sorazmerno zelo slaba koncentracija odločanja na ravni združenega podjetja, ki bi lahko odločilno vplivala v tistih poslovnih odločitvah, ki so skupnega pomena za združeno podjetje.

Iskra

**ISKRA — Baterije ZMAJ
Industrija baterij in svetilk, n.sol.o.**
Ljubljana, Stegne 23

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge v

Delovni skupnosti skupnih služb

Organizacija zahtevnih obdelav AOP

— za nedoločen čas
Pogoji: VII/1 stopnja strokovne izobrazbe — dipl. org. dela, dipl. ekonomist in 2 leti delovnih izkušenj, ali z delom pridobljena delovna zmožnost.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

Konstruiranje zahtevnih izdelkov — konstruktor orodij II

— za nedoločen čas
Pogoji: VI. stopnja strokovne izobrazbe — strojne smeri in 3 leta delovnih izkušenj pri konstruiranju orodij, ali z delom pridobljena delovna zmožnost
Poskusno delo traja 50 delovnih dni.

Organizacija sistema delitve po delu

— za nedoločen čas
Pogoji: VI. stopnja strokovne izobrazbe — organizator dela, ekonomist in 4 leta delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

Vodenje službe varstva pri delu

— za nedoločen čas
Pogoji: VI/1 stopnja strokovne izobrazbe — varnostni inženir, strojni, kemijski, elektro inženir in 5 let delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

Devizni referent

— za nedoločen čas
Pogoji: VI/1 stopnja strokovne izobrazbe — ekonomist in 4 leta delovnih izkušenj, ali V. stopnja strokovne izobrazbe — ekon. tehnik in 4 leta delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 60 delovnih dni.

Vodenje knjigovodstva osebnih dohodkov

— za nedoločen čas
Pogoji: V. stopnja strokovne izobrazbe — smer ekonomski tehnik in 3 leta delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 50 delovnih dni.

Voznik tovornjaka

— za določen čas
Pogoj: II. stopnja strokovne izobrazbe — šola za voznike motornih vozil in vozniški izpit C kategorije ter 1 leto delovnih izkušenj.

TOZD Baterije Ljubljana

Strojno ključavničarska opravila

— za nedoločen čas
Pogoji: IV. stopnja strokovne izobrazbe — strojni ključavničar in 2 leti delovnih izkušenj.
Poskusno delo traja 40 delovnih dni.

Interesenti naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev kadrovske socialni službi Iskra — Baterije ZMAJ, Ljubljana, Stegne 23
Prijave sprejemamo do zasedbe del in nalog.

POTOVANJE NA KITAJSKO IN JAPONSKO

22. APRIL

Zjutraj so na vlaku prižgali luči ob 7. in smo počasi vsi vstajali. Pripeljali so zajtrk — v stiroporu in lesene palčke. Jedla sva špagete z mesom: in zelenjavo — prav neverjetno. Jedla sva kar v postelji. Med potjo sem opazoval ostale sopotnike, posebej še 2 mala Kitajca, ki sta ves čas skakala okrog. Skušal sem se pogovarjati s tistimi, ki so spali v našem kupeju, a nobeden ni znal drugega jezika kot samo kitajščino. Komaj sem jim razložil, da sem iz Jugoslavije. Zvedel sem, da bomo prispeli v Canton čez 21 ur.

Opazoval sem lepo urejeno pokrajino. Izkoriščena je vsaka ped zemlje, spretno izpeljane namakalne naprave med terasami.

Prisedel je Tim, možakar iz Hong Konga po rodu iz Amerike. V Hong Kongu uči angleščino. Dal nama je nekaj koristnih napotkov in izmenjali smo si naslove.

Šla sva v restavracijo na pivo in nazaj v vagon. Tim in njegov prijatelj sta povedala, da sta tudi duhovnika (protestanta). Povedal sem jima nekaj stvari o Jugoslaviji in, da me zanima budizem. Dosti sta mi razložila, seveda pa sta naredila reklamo tudi za njuno cerkev.

Začela se je vročina in pomanjkanje čiste vode na vlaku.

23. APRIL

Zjutraj smo prispeli. Tim in Kevin sta nama pomagala kupiti karte, skupaj smo odšli na zajtrk in potovali skupaj do meje. Tam smo uredili formalnosti. S Timom sva skupaj potovala z vlakom do Hong Konga, le da sva šla midva z vlakom vse do centra. Tam sva po Timovem naročilu najela taksi do Holiday Inn hotela, kjer sva dobila naslov za pravi hotel. Tam se nam je »prilepil« Kitajček češ, da naju bo peljal v sobe, vendar nama je pokazal najdražje, med neke Indijce (za 100 in več dolarjev na noč). Besna sva končno dobila pravi naslov, kjer so prenočišča za 22 HK \$. Izvedela sva, da je bil tu še pred 2 dnevoma nek Jugoslovan in bi lahko pogledala, če je še tu. Vendar ga ni bilo. Tudi Melissa sva iskala. Hodila sva po mestu, nakupovala, si ogledovala znamenitosti in zvečer še enkrat šla v hotel gledat, če je Melissa doma. Tokrat sva imela srečo. Bila je še s sestrično.

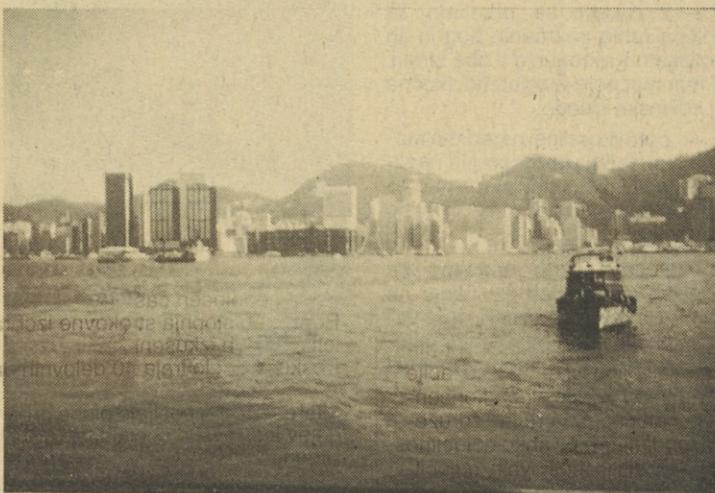
Dogovorili smo se, da bomo šli skupaj v mesto na pivo. Šli smo tudi na nočno razprodajo oblačil. Veliko smo se nahodili, kupili pa nič. Potem smo odšli na večerjo v kitajsko restavracijo in nato še v disko. Žur smo zaključili ob 3. zjutraj.

24. APRIL (petek)

Ponoči je bilo vroče, nisem mogel spati, zaradi temperaturnih in klimatskih sprememb sem tudi težko dihal. Zjutraj sva se z Bojanom pozanimala za odhode letal do Tokia pa še za nazaj do Kitajske. Popoldne smo zopet hodili z Melissa po mestu, nakupovali, vplačali karte za letalo Hong Kong — Tokio in vložili prošnjo za vstopno Kitajsko vizo. Potem smo šli s Ferry ladjo do sosednjega otoka, kjer smo si ogledali najdražjo zgradbo — komercialno zgradbo banke. Melissa je morala nazaj v mesto, ker je naslednji dan potovala v Bankog. Poslovlili smo se. Z Bojanom sva šla s trolejbusom do Middle Easta, kjer sva hodila po tržnici z živimi in vodnimi živalmi in vso mogočo robo. Ogromno vsa zapravila (kupil sem si nekaj stvari.)

Za walkmena sem plačal 670 HK \$ (cca. 80 dolarjev).

Ko sva prišla nazaj v naš hotel, sva se zmenila z Melissino sestrično Diano, da bomo šli naslednji dan

Hong-Kong. — Tropsko podnebje — zelo velika vlažnost zraka — temperatura +35°C

skupaj ven. Šel sem spat, Bojan pa je šel v kino.

25. APRIL (sobota)

Po zajtrku sva šla v mesto vprašat, kako je kaj s kopališči v Hong Kongu. Informacije sva dobila v delu mesta, kjer so zelo razkošne zgradbe in trgovine. Odločila sva se, da bova šla v ponedeljek, ali torek, ker je v nedeljo gneča. Bojan je dal razvit slike, počakala sva 1 uro v parku. Zvečer sva bila zmenjena z Diano, ki pa je morala še nekaj nakupovati, ker je šla naslednji dan v Malezijo (hodila sva za njo kot dva kužka). Zvečer pa naju je povabila na luksuzno večerjo. Bilo nama je nekoliko nerodno, zato sva izbrala najcenejše jedi. Nato smo šli s taksijem na nočno tržnico. Ko smo se vrnili v hotel, smo si izmenjali naslove, se poslovili in šli spat.

26. APRIL (nedelja)

Z Bojanom sva se odločila, da bova na Timovo povabilo obiskala Christian Church v Hong Kongu. Po tuširanju in zajtrku v Mc Donalds sva odšla na ulico Prince Edwarda in poiskala cerkev. Lepo so naju sprejeli, potem pa sva sedla med ljudi. Bilo je okoli 80% Kitajcev, ostali pa vse zahodni obrazi (obrazi Evropejcev in Ame-

ričanov). Med obredom so kombinirali angleščino in kitajščino. Med obredom je bila živa glasba, ljudje so peli (Aleluja). Pridigar je povabil ljudi iz različnih koncev sveta in so pripovedovali o svoji veri. Čutili je bilo nekaj dokazovanj (propagande) proti nastanku človeka iz opice. Govorili so tudi o komunizmu, zelo zanimivo in nič slabega. To je bila zgodba o Kitajcu, ki je bil v vojski, tam pa se je družil s komunisti in verujočimi.

Maša je trajala skoraj 3 ure, a nam je hitro minilo. Na hitro sva spoznala veliko ljudi. Po obredu smo šli vsi skupaj na kosilo v bližnjo restavracijo s kitajskimi specialitetami, kjer smo jedli odlično hrano. Pogovarjali smo se o potovanju, delu, prijateljih. Med njimi je bil Američan, ki je delal 14 let v Novi Zelandiji, Američanka po rodu iz Švice, neka ženska iz Malezije... — zanimiva družba. Na koncu so vse plačali oni. Pa saj je bilo to kosilo res poceni, samo 16 HK \$. Izmenjali smo si naslove, se poslovili in odšla sva z metrojem nazaj do centra. Tu sva obiskala še trgovino z najnovejšo modo Pariz — London — Tokio — Rim.

Zvečer sva šla vsak po svoje. V mesto sem šel na pivo v angleški »pub«, mimogrede še nekaj potrebnega kupil in končno šel nazaj v hotel. Pred spanjem sem se pogovarjal še s Svedom, ki že 1 leto potuje po svetu. Obiskal je že Avstralijo, Filipine, Malezijo, Taivan. Star pa je bil 19 let in je potoval skupaj z vrstnikom.

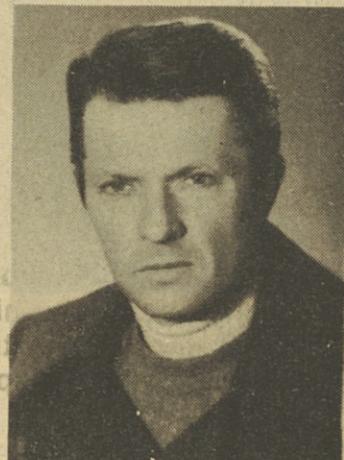
27. APRIL (ponedeljek)

Hotela sva na kopališče, a je bilo oblačno in samo 22°C. Zato sva ostala v sobi, ki je imela tokrat za spremembo normalno temperaturo in je bil počitek prav prijeten.

Po zajtrku (v 16. nadstropju naše zgradbe) sva dvignila karte za letalo do Tokia. Potne liste s povratnimi vizami za Kitajsko sva dobila šele zvečer.

Popoldne sva šla v mesto in našla trg, kjer so prodajali cenejše stvari (kot kaže samo za Kitajce). Ogledovala sva si vse, zašla sva celo v nek šolski center, kjer so bila lepo urejena igrišča za nogomet, tenis, odbojko, košarko in lep bazen. Zvečer sva šla še enkrat malo na potep, jest v Mc Donalds in »shopping«, potem pa spat.

**Piše:
Janez Pavčič**

Janez Pavčič

Hoja in tek na smučeh

Če se želimo dobro naučiti vse tekaške korake, si moramo na ravnem zemljišču urediti vadbišče, sestavljeno iz ravne proge dolge kakšnih 100 in krožne proge v dolžini vsaj 300 metrov. Najprej s smučmi ugazimo zamišljeno progo, nato pa sneg v širini vsaj enega metra poteptamo, nakar po sredini te steptane trase s smučmi utremo smučino, ki naj bo široka kot naši boki, oz. 15 do 20 cm, merjeno od notranjega roba smučine. Posebej dobro moramo utrditi sneg levo in desno od smučine, kamor bomo pri

gornji del trupa močno obračamo v desno in v levo;

— roke upremo v boke in srednji del telesa močno sukamo v desno in v levo;

— v močnem predklonu, ob zategnjenih nogah izdatno nihamo z gornjim delom telesa in menjavamo iztegnjene roke ena spredaj in druga zadaj;

— močno odpiramo in zapiramo dlani rok, ob tem menjamo položaj rok.

— roke lahko potegnemo, z

visoko pod sebe in to seveda eno in drugo;

— obračamo se na mestu okoli

svoje osi tako, da dvigamo zadnje konce smučí, jih odmaknemo v levo in seveda pozneje tudi v desno,

učanju ubadali palice, da se nam le-te ne bi udirale pregloboko v sneg.

Vadbo je najbolje pričeti z ogrevanjem in razgibalnimi vajami.

Nekoliko se ogrejemo z urejanjem prog, smučin, potem pa opravimo naslednje razgibalne vaje:

— roke damo ob boke in s kroženjem glave v levo in desno razgibljemo vratne mišice in vratna vretenca;

— z rokami posnemamo najprej hrbtno plavanje in nato še kralj;

— s tem seveda razgibavamo razmenski obroč;

— z nihanjem rok izmenično naprej in nazaj ter lahkotnimi polpočepi, posnemamo tekača na smučeh in tako razgibamo skočne in kolenske sklepe;

— s pokrčenimi rokami v predročju močno suvamo v desno in v levo v višini ramen, pri tem pa

nogami pa poskakujemo v levo in desno;

— z rokami se primemo za kolena rahlo pokrčenih nog in jih potiskamo v kroženje v obe smeri. S tem močnejše razgibamo skočne in kolenske sklepe;

— oprti na palice, naredimo močan izpaden korak naprej in navzdol, nekolikokrat pritisnemo naprej, nakar zamenjamo nogi in vajo ponovimo;

— palice, ki jih primemo pri pentljah in krpljicah zavihtimo na desno čez glavo za hrbet in tako vajo napravimo tudi v levo. Tako prijeti palici lahko zavihtimo naravnost čez glavo za hrbet;

— izmenično dvigamo zadnje konce smučí visoko pod sebe;

— prav tako tudi dvigamo sprednje konce smučí;

— končno dvignemo v vodoravnem položaju celotno smučko

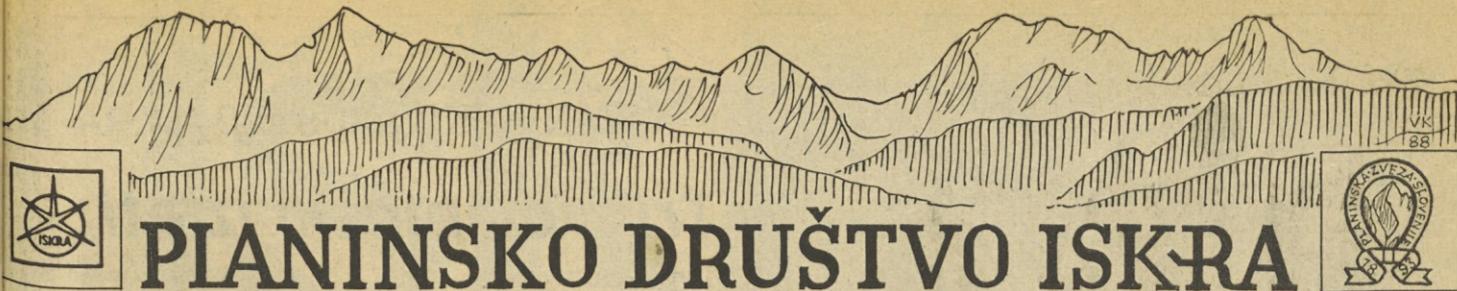

postavimo v sneg in prinesemo drugo nogo k prvi. Obrnemo se za 180, ali kar 360 stopinj;

— podobno vajo ponovimo tako, da sedaj dvigamo prednje konce smučí, jih odmikamo in drugo nogo prinesemo k prvi;

— obračamo se tako, da vbodemo palico v močno iztegnjeni desni roki pred seboj in palico v iztegnjeni levi roki za seboj, se nanju dobro naslonimo, dvignemo v navpični položaj levo smučko, obrnemo stopalo za 180 stopinj v levo nazaj, prinesemo vso težo na to levo nogo in desno smučko prinesemo k levi. Starejši imajo pri tem nekaj težav;

— po blago visečem terenu peljemo smuk naravnost in delamo polpočepa v enakomernem zaporedju. S tem se privajamo na drsenje in pridobivamo občutek za mehko vožnjo, posebno preko grbin in po neravnem terenu.

PLANINSKO DRUŠTVO ISKRA

Rekordna udeležba na planinskem občnem zboru

Po izredno uspešni lanskoletni planinski sezoni se je Občnega zbora PD Iskra udeležilo minuli teden rekordno število Iskrinih ljubiteljev gora. Na zboru so ocenili delo v minuli sezoni ter tudi že sprejeli program izletov v letu 1988. Med njimi bosta verjetno najbolj vabljiva izlet v Maroko in na tamkajšnji vrh Toubkal ter splavarjenje po Tari in pa vzpon na Durmitor.

»Leto 1987 je bilo nadvse aktivno pri organizaciji planinskih izletov tako v matičnem planinskem društvu kot po posameznih sekcijah: nad 1000 planincev se je udeležilo več kot 50 izletov, z zadovoljstvom pa naj ugotovim, da so bili vsi izleti dobro in varno pripravljani,« je na Občnem zboru centralnega Iskrinega planinskega društva uvodoma dejal predsednik društva Janez Šilc.

V nadaljevanju je spregovoril tudi o nekaterih problemih, med katerimi je opozoril na vse dražje prevoze, zlasti z avtobusi, prav ti prevozi pa so eden največjih problemov pri organiziranju planinskih izletov.

Izredno pohvalno je ocenil delo posameznih sekcij ter ob tem izrazil željo, da bi ponovno zaživel Iskrica, to je planinska sekcija mladih.

»Več pozornosti moramo nameniti tudi izobraževanju naših aktivnih članov ter jih vključevati v tečaje slovenske Planinske zveze. Tako bomo lažje, pravilneje in varneje organizirali naše izlete, to pa je tudi naš osnovni cilj,« je dejal Janez Šilc in se ob zaključku svojega govora zahvalil vsem, ki so v minuli planinski sezoni kakor koli pomagali pri izvajanju programa, predvsem pa vodjem posameznih izletov in gorskim vodnikom.

Seveda so se Iskrini planinci na občnem zboru seznanili tudi s tem, kako je bilo lani s finančnim poslovanjem društva, v nadaljevanju pa so sprejeli najprej Program dela PD Iskra v letu 1988, zatem pa še Program izletov v novi sezoni. Ker si bodo nekateri verjetno oba programa izrezali kar iz našega tednika, ju objavljamo posebej.

Prvi planinski izlet PD Iskra v novi sezoni bo že to soboto — razpis objavljamo na zadnji strani glasila — zatem pa se bodo vrstili skoraj vsako soboto oz. nedeljo. Sprva bo nekaj kondicijsko lažjih tur, če bo v visokogorju sneg, pa bo tudi več vse bolj priljubljenih turnih smukov. Tistega na Komni,

Program dela PD Iskra v letu 1988

- poživiti delo v sekcijah v vseh DO in TOZD,
- aktivirati mladinsko sekcijo »Iskrica« ter postaviti strokovne mentorje,
- skrbeti za dobro organizirane in varne izlete,
- nameniti več pozornosti izobraževanju članov društva z udeležbami na tečajih in seminarjih,
- okrepiti sodelovanje z Meddruštvenim odborom in Planinsko zvezo Slovenije,
- stremeti za pridobivanje novih članov.

PROGRAM IZLETOV PLANINSKEGA DRUŠTVA ISKRA — 1988.

FEBRUAR: 6. LIMBARSKA GORA
13. DOBRČA
20. RATITOVEC — turni smuk — POT PRIJATELJSTVA
27. 28. HAHLIČI

MAREC: 5. PRISTAVA NAD STIČNO
19. BOHOR
26. 27. KOMNA — ČELO — turni smuk

APRIL: 2. KRISKA STENA — turni smuk
9. 10. SONNBLICK — turni smuk — POT PRIJATELJSTVA
od 22. IV. do 2. V. MAROKO — VISOKI ATLAS — TOUBKAL 4165 m

MAJ: 7. KLEK
14. 15. ZA CMIROM — turni smuk
21. DAN PLANINCEV ISKRE

JUNIJ: 4. 5. E6 — ZAČETEK EVROPSKE PEŠ POTI
11. ROGATEC
18. VIRNIKOV GRINTOVEC
25. 26. LEPO ŠPIČJE

JULIJ: 9. PETZECK 3283 m — POT PRIJATELJSTVA
22. — 31. TARA IN DURMITOR — SPLAVARJENJE

AVGUST: 20. PO IŠKEM VINTGARJU
27. 28. POLOVNIK — LOG ČEZSOŠKI — DREŽNICA

SEPTEMBER: 3. 4. POHORJE
10. 11. MANGART IZ BELOPEŠKIH JEZER — VIA FERRATA
16. 17. 18. MARMOLADA — VIA FERRATA
24. 25. OGRADI

OKTOBER: 1. HRASTOVLJE
8. — 10. VELEBIT — MALA IN VELIKA PAKLENICA
15. KOŠANA — VREMŠČICA — ŠKOCJANSKE JAME — DIVAČA
22. IZLET V NEZNANO

ki je lani zaradi slabega vremena odpadel, bomo letos izkoristili tudi za krajši tečaj varovanja in hoje v gorah v zimskih razmerah. Zadnji turni smuk ro sredi maja, ko bo že tradicionalni Juletov turni smuk za Cmirom, gotovo pa se ga bodo udeležili tudi mnogi Iskrini planinci, ki se bodo od 22. aprila do 2. maja »potikali« po Maroku. Tudi za ta izlet PD Iskra objavljamo oglas na zadnji strani našega tednika.

Med prebiranjem programa tudi ne moremo mimo izleta na Lepo špiče nad dolino Triglavskih jezer. Tam smo Iskraši že bili, po nekako desetih letih pa je kar prav, da gremo spet tja; zlasti zato, ker je Lepo špiče res lepo.

Konec julija »čaka« Iskrine planince bolj »moker« izlet, in sicer bomo šli na Taro ter se z enim ali več splavi podali na tridnevno pot od Djudjevića Tare do Foče. Seveda bomo o tem izletu še pisali, zdaj naj povemo le še to, dha bomo splavarjenje združili tudi s turom na enega ali več vrhov na Durmitorju, okopali pa se bomo tudi v prelepem Črnem jezeru.

Vodja aprilskega izleta v Maroko Tone Bugar nas je že na občnem zboru navdušil še za en »njegov« izlet, in sicer se bomo koncem avgusta peš podali po lškem Vintgarju, nekako mesec dni pozneje bo daljši izlet na Marmolado, konec oktobra pa bo zaključek sezone '88 z izletom v neznanu. Seveda bi lahko v tem zapisu že zdaj podrobneje pisali o vseh izletih, ki jih ni malo, tokrat naj opozorimo le na novost v programu PD Iskra, in sicer na tako imenovani Dan planincev Iskre. Udeleženci zbora so to novost sprejeli z veseljem, kaj več o dnevu pa bomo sporočili, ko se bo planinsko društvo lotilo priprav. Dan Iskrinih planincev bo predvidoma 21. maja.

Tudi tokratni občni zbor PD Iskra se je končal najprej s prikazovanjem diapozitivov z lanskoletnih planinskih tur, predvsem z izleta v Španijo, ter seveda skromnejšo pogostitvijo.

Trije planinski izleti

Limbarska gora

Prvi izlet Iskrinega planinskega društva v novi sezoni bo ljubitelje gora popeljal na znano zasavsko izletniško točko, na Limbarsko goro. Izlet bo v soboto, 6. februarja, vodila pa ga bo Sonja Vilfan.

Dobimo se ob 6.40 pod uro na ljubljanski železniški postaji, z drugimi informacijami pa vas bo seznanila Breda Jančar, pri kateri se lahko tudi prijavite. Njen telefon je 556-141/506.

Naj še zapišemo, da je izlet primeren tudi za kondicijsko manj pripravljene planince in je zato primeren za začetek sezone.

Dobrča

Mile Žmitek pa bo Iskrine planince popeljal teden dni pozneje, torej v soboto, 13. februarja na Dobrčo. Dobili se bomo ob sedmih zjutraj pod uro na ljubljanski železniški postaji ter se ob 7.15 z avtobusom odpeljali proti Trzinu.

Tudi za ta izlet sprejema prijave Breda Jančar.

Visoki Atlas-Maroko

PD Iskra bo letos organiziralo dva daljša izleta — v Maroko na Visoki Atlas in na Taro. Prvi bo koncem aprila,

ker pa je organizacijsko precej zahteven, objavljamo razpis že zdaj. Izlet bo 11-dnevni, planince pa bo popeljal na 4165 metrov visoki Toubkal v Visokem Atlasu v Maroku.

Udeleženci bodo odšli na pot 22. aprila. Z letalom bodo iz Zagreba poteli preko Pariza v Casablancu. Tam jih bo na letališču čakal avtobus, ter jih popeljal v Marrakech in naprej do vznožja Visokega Atlasa. Vzpon na Toubkal ni zahteven, vendar pa je dolg, omenili pa smo tudi že, da je gora visoka nad štiritisoč metrov.

Po vrnitvi z gore se bomo odpeljali preko Atlasa v Saharski del Maroka do kraljevih mest Fes, Meknes in Rabat. Domov se bomo ponovno vračali z letalom, v Ljubljani pa bomo 2. maja ob 21. uri.

Morda še podatek, da bomo spajali pod šotori, za hrano pa bo moral vsak poskrbeti sam. Več podrobnosti o izletu in o pripravah nanj bodo udeleženci zvedeli na posebnem sestanku, nanj pa s seboj prinesite tudi zdravstveno izkaznico in potni list.

Cena za letalski in avtobusni prevoz, spanje po kampih in pa zavarovanje in organizacijo izleta je 620 DM in 135.000 dinarjev.

Prijave za nedvomno lep in atraktiven izlet sprejema Tone Bugar iz Avtomatike, Stegne 13, Ljubljana, njegov službeni telefon pa je 572-247.

a. NOBIAK

Prvič sem kradel, ker mi je zmanjkalo za nakup novega avtomobila, tokrat pa zaradi kruha in elektrike, da o partijski članarini ne govorim...

Planinska sekcija kranjskih DO Iskra

Kofce-Kladivo

Planinska sekcija DO Iskra Kranj vabi na zimski pohod DOLINA—KOFCE—KLADIVO, ki bo v soboto 6. februarja 1988.

— Zbrali se bomo ob 7. pred hotelom Creina, od koder nas bo poseben avtobus prepeljal do naselja Dolina nad Trzinom. Od tu bomo šli čez planino Kal do doma na Kofcah. Najprej se bomo dobro odpočili in najvztrajnejši nadaljevali z vzponom čez Kovce goro in po grebenu na 2093 m visoko Kladivo. Sestopili bomo po isti smeri v Dolino do avtobusa. Vzpona bo približno dve uri do doma in še približno toliko do vrha Kladiva, sestopa pa seveda občutno manj. Če so ugodne snežne razmere, je to eden lepših zimskih pohodov in ni posebno zahteven. Toda, kot za vse zimske pohode velja, potrebna je zimska oprema (cepin, dereze, smučarske palice...).

Cena prevoza bo 1.500.— din.

Prijave in vplačila sprejema Volga Pajk iz DO ERO, tel.: 2822 do srede 3. februarja.

Planinski SREČNO!

AVTOR RUDI MURN	SKROMEN CLOVEK	ČRPALKA PUMPA	MANJ ZNANO IME ZA SINIČKO PLAŠICA	VRBA	TRDITEV	PERGAMSKI KRALJ	DOLG PREČEN DROG							
SLOV. PESNIK PISATELJ "ZORIN"								— KONČNO SLIŠIM TUDI EN ČLOVEŠKI ...						
NERESNIČEN ZALJIV PRIKAZ NEČESA														
ISLAM. POSTNI MESEC														
ATA				ZENSKI GLAS										
				SVOBODNA POSEST										
DOMAČE ZENSKO IME					VRTNA LOPA	SREBRO OČARLJIVOST				MOŠKI POTOMEC	OBLASTA BAKTERIJA	DALM. ZENSKO IME		
NIZOZEMSKA			SVETILO KOSITER											
TUJA DREVESNA VRSTA							ION Z NEGATIV. EL. NABOJEM							
OROŽNIK							ZIMSKO PREVOZNO SREDSTVO							

Glasilo delovnega kolektiva SOZD Iskra — 8. februar 1988